רנג דִּין כִּירָה וְתַנּוּר לְתֵת עָלֶיהָ הַקְּדֵרוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וּבוֹ ה' סְעִיפִים:

א [א]כִּירָה שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה כְּקְדֵרָה (א) וְשׁוֹפְתִין עַל פִּיהָ קְדֵרָה לְמַעְלָה וְיֵשׁ בָּהּ מָקוֹם שִׁפִּיתַת שְׁתֵּי קְדֵרוֹת, (ב) אִם הַסְּקָהּ בְּגֶפֶת (ג) שֶׁהִיא פְּסֹלֶת שֶׁל זֵיתִים (ד) אוֹ בְּעֵצִים, אָסוּר (ה) * לִתֵּן עָלֶיהָ * תַּבְשִׁיל (ו) מִבְּעוֹד יוֹם * [ב]לְהַשְׁהוֹתוֹ עָלֶיהָ, (ז) אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ * וְהוּא (ח) מִצְטַמֵּק (פְּרוּשׁ, הוֹלֵךְ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַגָּה, מִפְּנֵי שֶׁהַסִּימָן הַזֶּה רַבּוּ פֹּארוֹתָיו, וּכְדֵי שֶׁלֹּא יְבַלְבֵּל עֵינֵי הַקּוֹרֵא בּוֹ אָמַרְתִּי לְהַעְתִּיק מִסֵּפֶר מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ריש הסימן) פְּתִיחָה קְטַנָּה אֵלֶיהָ מַעֲקְרֵי הַדִּינִים שֶׁלָּהּ כְּדֵי שֶׁיָּרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ. דַּע שֶׁיֵּשׁ עִנְיַן שְׁהִיָּה וְעִנְיַן חֲזָרָה, שְׁהִיָּה מִקְרֵי שְׁנוֹתֵן תַּבְשִׁיל מֵעֶרֶב שַׁבָּת עַל גַּבֵּי כִּירָה לא דָּרְךְ הַטָּמְנָה וּמַנִּיחוֹ עוֹמֵד עַל גַּבֵּי כִּירָה וּבְשַׁבָּת נוֹטֵל מֵהַכִּירָה, וַחֲזָרָה מִקְרֵי כְּשֶׁהִנִּיחָם מֵעֶרֶב שַׁבָּת עַל גַּבֵּי כִּירָה וּבְשַׁבָּת נוֹטְלוֹ מֵהַכִּירָה וְרוֹצֶה לְהַחֲזִירָהּ שֵׁנִית עַל גַּבֵּי כִּירָה [וְזֶהוּ עִקַּר דִּין חֲזָרָה לְכַלֵּי עַלְמָא, אֲבָל יֵשׁ עוֹד עִנְיַן חֲזָרָה שָׁנוֹטְלוֹ מֵעֶרֶב שַׁבָּת סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה וּמַחֲזִירוֹ כַּמְבֹאָר בְּסָעִיף ב' בַּהַגָּ"ה]. וּפְלִיגִי חֲנַנְיָה וְרַבָּנָן, דַּחֲנַנְיָה סְבִירָא לֵיהּ אִם הַתַּבְשִׁיל כְּבָר נִתְבַּשֵּׁל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי הוּא כַּחֲצִי בִּשּׁוּל [וְיֵשׁ אוֹמְרִים כְּשֶׁלִּישׁ בִּשּׁוּל], מַתִּיר לְהַשְׁהוֹתָהּ עַל גַּבֵּי כִּירָה אֲפִלּוּ אִם אֵינָהּ גְּרוּפָּה מִן הַגֶּחָלִים וְאֵינָהּ קְטוּמָה [הַיְנוּ שֶׁמְּכַסָּה הַגֶּחָלִים בְּאֹפֶר], וַחֲכָמִים סְבִירָא לְהוּ דְּאָסוּר אִם אֵינָהּ גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה, אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמְצְטַמֵּק וְרַע לוֹ. וּבְרֵישׁ פֶּרֶק כִּירָה תְּנַן (לו:) כִּירָה שֶׁהִסִּיקוּהָ כו' בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים לֹא יִתֵּן עַד שֶׁיִּגְרֹף אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֹפֶר, וּמִיבָּעֵי לְהַשׁ"ס (שם) הַאי לֹא יִתֵּן דְּתְנַן רוֹצֶה לוֹמַר לֹא יַשְׁהֶה אֶלָּא אִם כֵּן גְּרוּף וְקָטוּם וְאַתְיָא כְּרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָה, אוֹ לֹא יִתֵּן רוֹצֶה לוֹמַר לֹא יַחֲזִיר אֲבָל שְׁהִיָּה מֻתֶּרֶת אֲפִלּוּ אֵינוֹ גְּרוּף וְקָטוּם וְאַתְיָא כְּחַנַּנְיָה, וְלֹא אִיפְּשִׁיטָא הַאי בַּעְיָא. וּפְסְקוּ הָרִי"ף (טז.) וְהָרַמְבַּ"ם (פ"ג ה"ד) וְהָעוֹמְדִים בְּשִׁיטָתָם לְשְׁהוֹת תְּנַן וּכְרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָה, דַּאֲפִלּוּ לְשְׁהוֹת בְּעֵינַן עַל גַּבֵּי גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה. וְהַתּוֹסָפוֹת (לו: ד"ה אמר) פָּסְקוּ לְהַחֲזִיר תְּנַן, אֲבָל לַשְׁהוֹת מַתִּר אֲפִלּוּ עַל אֵינָהּ גְּרוּפָּה מִשְׁנִתְבַּשֵּׁל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי וְכַחֲנַנְיָה. וְהַן הַשִּׁתֵּי דַּעוֹת שֶׁהוּבְאוּ בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסִימָן זֶה, דַּעַת רִאשׁוֹנָה הִיא דַּעַת הָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם, וְהַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁמֵּבִיא הַמְחַבֵּר בְּסוֹף סָעִיף א' הוּא דַּעַת רַשׁ"י (שם ד"ה ורב ששת) וְתוֹסָפוֹת הַנַּ"ל. וְזֶהוּ מַה שֶּׁבֵּאַרְנוּ בְּקִצָּרָה וּמַעֲתָּה נָבוֹא לְבָאֵר אֶת דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּעָזְרַת ה':

א (א) **וְשׁוֹפְתִין עַל פִּיהָ.** גַּם בְּתוֹכָהּ יֵשׁ מָקוֹם לְהַעֲמִיד הַקְּדֵרָה (ב) וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹת בְּמִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּרוֹצֶה לְהַשְׁמִיעֵנוּ אִסּוּר בְּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ אֲפִלּוּ עַל פִּיהָ: **(ב) אִם הַסְּקָהּ וְכוּ'.** מִשּׁוּם (ג) דְּכָל הָנֵי עֲבָדֵי גְּחָלִים וְחַיְישִׁינַן שֶׁמָּא יַחְתֶּה בָּהֶם: **(ג) שֶׁהִיא פְּסֹלֶת שֶׁל זֵיתִים.** (ג) [א]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהוּא הַדִּין פְּסֹלֶת שֶׁל שְׁמִשְׁמִין דְּגַם הֵם בִּכְלַל גֶּפֶת הַנִּזְכָּר בַּמִּשְׁנָה, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סָעִיף ג' לְעִנְיַן הַטָּמְנָה: **(ד) אוֹ בְּעֵצִים.** (ד) פָּחֲמִין (ה) וּגְלָלֵי בְּהֵמָה גַּסָּה: **(ה) לִתֵּן עָלֶיהָ.** (ה) וְהוּא הַדִּין אִם הָיָה נָתוּן (ו) צָרִיךְ לְסַלֵּק כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַן חֲשֵׁכָה אִם לֹא נִתְבַּשְּׁלָה כָּל צָרְכָּהּ אוֹ שֶׁמִּצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ: **(ו) מִבְּעוֹד יוֹם.** הַיְנוּ לְתֵת (ז) קֹדֶם שֶׁקִּיעַת הַחַמָּה **לְהַשְׁהוֹתוֹ עָלֶיהָ לְצָרְכּוֹ** (ח) הַלַּיְלָה: **(ז) אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל וְכוּ'.** הַיְנוּ דְּכֵינָן שֶׁכְּבָר נִתְבַּשְּׁלָה לְגַמְרֵי עַד שֶׁאִם תִּתְבַּשֵּׁל יוֹתֵר תִּצְטַמֵּק לְרָעָה לֹא חַיְישִׁינַן לְחִתּוּי, וּמֻתָּר לִתְּנָהּ אָז לְכַתְּחִלָּה: **(ח) מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ.** הַיְנוּ דְּכֵינָן שֶׁכְּבָר נִתְבַּשְּׁלָה לְגַמְרֵי עַד שֶׁאִם תִּתְבַּשֵּׁל יוֹתֵר אֵינָהּ מוֹעֶלֶת לְהַחֲזִירָהּ שֵׁנִית עַל גַּבֵּי כִּירָה וְזֶהוּ עִקַּר דִּין חֲזָרָה שָׁנוֹטְלוֹ מֵעֶרֶב שַׁבָּת סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה וּמַחֲזִירוֹ כַּמְבֹאָר בְּסָעִיף ב' בַּהַגָּ"ה]. וּפְלִיגִי חֲנַנְיָה וְרַבָּנָן, דַּחֲנַנְיָה סְבִירָא לֵיהּ אִם הַתַּבְשִׁיל כְּבָר נִתְבַּשֵּׁל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי הוּא כַּחֲצִי בִּשּׁוּל [וְיֵשׁ אוֹמְרִים כְּשֶׁלִּישׁ בִּשּׁוּל], מַתִּיר לְהַשְׁהוֹתָהּ עַל גַּבֵּי כִּירָה אֲפִלּוּ אִם אֵינָהּ גְּרוּפָּה מִן הַגֶּחָלִים וְאֵינָהּ קְטוּמָה [הַיְנוּ שֶׁמְּכַסָּה הַגֶּחָלִים בְּאֹפֶר], וַחֲכָמִים סְבִירָא לְהוּ דְּאָסוּר אִם אֵינָהּ גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה, אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמְצְטַמֵּק וְרַע לוֹ. וּבְרֵישׁ פֶּרֶק כִּירָה תְּנַן (לו:) כִּירָה שֶׁהִסִּיקוּהָ כו' בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים לֹא יִתֵּן עַד שֶׁיִּגְרֹף אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֹפֶר, וּמִיבָּעֵי לְהַשׁ"ס (שם) הַאי לֹא יִתֵּן דְּתְנַן רוֹצֶה לוֹמַר לֹא יַשְׁהֶה אֶלָּא אִם כֵּן גְּרוּף וְקָטוּם וְאַתְיָא כְּרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָה, אוֹ לֹא יִתֵּן רוֹצֶה לוֹמַר לֹא יַחֲזִיר אֲבָל שְׁהִיָּה מֻתֶּרֶת אֲפִלּוּ אֵינוֹ גְּרוּף וְקָטוּם וְאַתְיָא כְּחַנַּנְיָה, וְלֹא אִיפְּשִׁיטָא הַאי בַּעְיָא. וּפְסְקוּ הָרִי"ף (טז.) וְהָרַמְבַּ"ם (פ"ג ה"ד) וְהָעוֹמְדִים בְּשִׁיטָתָם לְשְׁהוֹת תְּנַן וּכְרַבָּנָן דַּחֲנַנְיָה, דַּאֲפִלּוּ לְשְׁהוֹת בְּעֵינַן עַל גַּבֵּי גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה. וְהַתּוֹסָפוֹת (לו: ד"ה אמר) פָּסְקוּ לְהַחֲזִיר תְּנַן, אֲבָל לַשְׁהוֹת מַתִּר אֲפִלּוּ עַל אֵינָהּ גְּרוּפָּה מִשְׁנִתְבַּשֵּׁל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי וְכַחֲנַנְיָה. וְהַן הַשִּׁתֵּי דַּעוֹת שֶׁהוּבְאוּ בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסִימָן זֶה, דַּעַת רִאשׁוֹנָה הִיא דַּעַת הָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם, וְהַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁמֵּבִיא הַמְחַבֵּר בְּסוֹף סָעִיף א' הוּא דַּעַת רַשׁ"י (שם ד"ה ורב ששת) וְתוֹסָפוֹת הַנַּ"ל. וְזֶהוּ מַה שֶּׁבֵּאַרְנוּ בְּקִצָּרָה וּמַעֲתָּה נָבוֹא לְבָאֵר אֶת דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּעָזְרַת ה':

א (א) **וְשׁוֹפְתִין עַל פִּיהָ.** גַּם בְּתוֹכָהּ יֵשׁ מָקוֹם לְהַעֲמִיד הַקְּדֵרָה (ב) וּמֻתָּר לְהַשְׁהוֹת בְּמִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּרוֹצֶה לְהַשְׁמִיעֵנוּ אִסּוּר בְּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ אֲפִלּוּ עַל פִּיהָ: **(ב) אִם הַסְּקָהּ וְכוּ'.** מִשּׁוּם (ג) דְּכָל הָנֵי עֲבָדֵי גְּחָלִים וְחַיְישִׁינַן שֶׁמָּא יַחְתֶּה בָּהֶם: **(ג) שֶׁהִיא פְּסֹלֶת שֶׁל זֵיתִים.** (ג) [א]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהוּא הַדִּין פְּסֹלֶת שֶׁל שְׁמִשְׁמִין דְּגַם הֵם בִּכְלַל גֶּפֶת הַנִּזְכָּר בַּמִּשְׁנָה, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סָעִיף ג' לְעִנְיַן הַטָּמְנָה: **(ד) אוֹ בְּעֵצִים.** (ד) פָּחֲמִין (ה) וּגְלָלֵי בְּהֵמָה גַּסָּה: **(ה) לִתֵּן עָלֶיהָ.** (ה) וְהוּא הַדִּין אִם הָיָה נָתוּן (ו) צָרִיךְ לְסַלֵּק כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַן חֲשֵׁכָה אִם לֹא נִתְבַּשְּׁלָה כָּל צָרְכָּהּ אוֹ שֶׁמִּצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ: **(ו) מִבְּעוֹד יוֹם.** הַיְנוּ לְתֵת (ז) קֹדֶם שֶׁקִּיעַת הַחַמָּה **לְהַשְׁהוֹתוֹ עָלֶיהָ לְצָרְכּוֹ** (ח) הַלַּיְלָה: **(ז) אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל וְכוּ'.** הַיְנוּ דְּכֵינָן שֶׁכְּבָר נִתְבַּשְּׁלָה לְגַמְרֵי עַד שֶׁאִם תִּתְבַּשֵּׁל יוֹתֵר תִּצְטַמֵּק לְרָעָה לֹא חַיְישִׁינַן לְחִתּוּי, וּמֻתָּר לִתְּנָהּ אָז לְכַתְּחִלָּה: **(ח) מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ.** פְּרוּשׁ, כָּל דָּבָר (ט) שֶׁאָדָם עָצֵב כְּשֶׁיֵּבָשׁ וְנִתְכַּנֵּץ מֻחֲמַת רֹב הִבָּשׁוּל, וְכֵן בְּיָפֶה לוֹ הַיְנוּ שֶׁהוּא שָׁמֵחַ מִזֶּה:

בֵּאוּר הַלָּכָה

לְמַשְׁמֵשׁ וְכוּ', וְנִרְאֶה דְּלָהְכִי שִׁנּוּ הַלָּשׁוֹן מִשּׁוּם דְּהָיָה קָשֶׁה לְהוּ דִּבְמַתְנִיתִין (יא.) לֹא אָסְרוּ לְצֹרֶךְ סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֶלָּא אִם אוֹחֵז דָּבָר שֶׁאִסּוּר לְצֵאת בּוֹ בְּשַׁבָּת אֲבָל לֹא שֶׁיִּצְטָרֵךְ לְמַשְׁמֵשׁ בֵּן יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה דָּבָר שֶׁאִסּוּר לְצֵאת בּוֹ בְּשַׁבָּת, וְגַם שָׁם הָלַא לֹא גָּזְרוּ רַק כְּשֶׁרוֹצֶה לְצֵאת בְּהֶחָפֵץ חוּץ לְבֵיתוֹ, וּכְזֶה מַשְׁמַע דְּאַף כְּשֶׁיֹּשֵׁב בְּבֵיתוֹ סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה גַּם כֵּן חַיָּב לְמַשְׁמֵשׁ, וְלָזֶה שִׁנּוּ הַלָּשׁוֹן וְכָתְבוּ מִצְוָה דְּהַאי חַיָּב אֵינוֹ אֶלָּא מִצְוָה מַה שֶּׁאֵין כֵּן שָׁם אִיסּוּרָא הוּא. **אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁמְּחַלֵּק הַגְּרָ"א** (ס"ו) **דְּמַה דְּנָקַט חֲנַנְיָה עִם חֲשֵׁכָה לְאוֹ הַיְנוּ סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה דְּמַתְנִיתִין דְּעִם חֲשֵׁכָה הַבָּאָה סָמוּךְ לְשְׁקִיעָה מַמָּשׁ, אֲתֵי שְׁפִיר כָּל מַה שֶּׁהִקְשִׁינוּ דְּסָמוּךְ לְשְׁקִיעָה מַמָּשׁ חַיּוּבָא אֵיכָא לְמִשְׁמֵשׁ וְאַף כְּשֶׁיּוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ,** וּבְרַמְבַּ"ם (פ"ט הכ"ז) נַמִּי אִיתָא חַיָּב לְמַשְׁמֵשׁ עִם חֲשֵׁכָה כְּלִשּׁוֹן הַבָּרַיְתָא, וְאַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּסֵפֶר נָהָר שָׁלוֹם (סק"ו) שֶׁגַּם הוּא נָחַת לְחַלֵּק בֵּין הַהִיא דַּחֲנַנְיָה לְהַהִיא דְּמַתְנִיתִין וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרָ"א:

א * **לִתֵּן עָלֶיהָ. הַיְנוּ עַל גַּב הַכִּירָה, וַאֲפִלּוּ נִקְרָא עֲבִי דְּקוּנוֹת הַכִּירָה וְכָל שֶׁכֵּן נֶגֶד חֲלַל הַכִּירָה מִלְּמַעְלָה, וַאֲפִלּוּ אִם הִיא מְכֻסָּה בְּכִסּוּיָהּ וּמַעֲמִידָהּ עַל הַכִּסּוּי,** כֵּן כָּתְבוּ רַשׁ"י בְּדֶרֶךְ ל"ז (ע"א ד"ה גבה) וְהַטּוּר לְקַמָּן בְּסָעִיף זָה [עַיֵּן שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש ודוקא) וּבַ"ח (ס"ד) וְכֵן הִסְכִּים הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן כ"ב בְּהַבַּ"ח]. **אַךְ מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם** בְּפֶרֶק ג' הֲלָכָה ד' שֶׁכָּתַב אֵין מַשְׁהִין אוֹתוֹ עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ בְּשַׁבָּת וְכוּ' עַיֵּן שָׁם **מִשְׁמַע לְכְאוֹרָה דְּעַל גַּבֵּי כִּסּוּי אֵין בִּכְלָל עַל גַּבָּהּ,** דְּאִפְשָׁר דְּהוּא כְּמוֹ שֶׁאִם כִּסָּה הַגֶּחָלִים בְּאֹפֶר דְּאָמְרִינַן דְּמִסְתָּמָא שׁוּב הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה **וְלֹא אָתֵי לְחַתּוּיֵי.** וְעַיֵּן בְּדִין י"ג שֶׁכָּתַב וְאִם טָח פִּי הַתַּנּוּר בְּטִיט וְכוּ' דְּמִשְׁמַע דְּאַף בִּמְכֻסֶּה יֵשׁ חֵשֶׁשׁ חִתּוּי, הֲתָם שֶׁאנִי שֶׁעוֹמֶדֶת בְּפָנִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא שֶׁעוֹמֶדֶת מִלְּמַעְלָה עַל גַּבֵּי הַכִּסּוּי אֲפָשַׁר כֵּינָן שֶׁכִּסָּה אֶת הַכִּירָה וְהֶעֱמִידָהּ מִלְּמַעְלָה כְּבָר הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִלְּבַשֵּׁל, וְאַף **עַל פִּי כֵן צָרִיךְ עִיּוּן בְּדַעְתּוֹ:**

* **תַּבְשִׁיל. וְהוּא הַדִּין חַמִּין שֶׁלֹּא הוּחַמּוּ כָּל צָרְכָּן לְדַעַת זוֹ דְּפָסַק דִּלְהַ כַּחֲנַנְיָה** [גְּמָרָא (לו:)]:

* **לְהַשְׁהוֹתוֹ עָלֶיהָ. לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה, כֵּן הוּא לְשׁוֹן הַשּׁוּר. וְאִם כִּוְּנָתוֹ לְצֹרֶךְ מָחָר, יֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁמִּתִּירִין דְּלֹא חִיְישִׁינַן שֶׁיִּבּוֹא לְחַתּוֹת** וּכְמוֹ בְּחִיְיתָא [אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) עַיֵּן שָׁם], וְעַיֵּן בְּסִימָן רנ"ד סָעִיף ה' **בְּהַגָּ"א** שָׁם **וּבְמֶגֵן אַבְרָהָם** שָׁם סָעִיף קָטָן כ' **וּבְאֵלִיָּה רַבָּה** רֵישׁ סִימָן זֶה (שם) **דְּמִדִּינָא אֵין לִסְמֹךְ עַל זֶה,** דְּדַוְקָא בְּחִיְיתָא שֶׁאִי אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל אֶבֶל בָּזֶה שֶׁאֶפְשָׁר לֶאֱכֹל חִיְישִׁינַן שֶׁיִּפָּלֵךְ לֶאֱכֹל וְיִתְאַחֵר, [ב]**אֲבָל שְׁבִדְיֵעֲבַד יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה רַק שֶׁלֹּא יְהֵא רָגִיל לַעֲשׂוֹת כֵּן** וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סָעִיף א' בְּהַגָּ"ה לְעִנְיַן הַטָּמְנָה, וְכֵן מַשְׁמַע בִּפְרֵי מְגַדִּים רנ"ד בְּאֹשֶׁל אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן כ':

* **וְהוּא מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ.** בְּגִמָּרָא ל"ז עַמּוּד ב' **אֵיתָא כָּל תַּבְשִׁיל דְּאִית בֵּיהּ מוּחָא מוּחָא** [קַמַּח] **מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, לְבַר מִלְּיתָא דְּאַף עַל גַּב דְּאִית בֵּיהּ מוּחָא יָפֶה לוֹ, וְהֵנֵי מִילֵי דְּאִית בֵּיהּ בִּשְׂרָא וְגַם לֹא בָּעֵי לֵיהּ לְאוּרְחֵיהּ, הָא לֵית בֵּיהּ בִּשְׂרָא אוֹ דְּקָבָעֵי לֵיהּ לְאוּרְחֵיהּ מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ** [דְּעַל יְדֵי הַצְּמוּק מִתְפָּרֵךְ הַבָּשָׂר וְאֵין נִכָּר וְאֵין דֶּרֶךְ כְּבוֹד לְתֵת לְאוֹרְחִין כֵּן]. **וְעַיֵּן בִּפְרֵי מְגַדִּים** בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב רנ"ט (סק"ג) **שֶׁבְּאֵר דַּאֲפִלּוּ לֵית בֵּיהּ מוּחָא גַּם כֵּן רַע לוֹ בְּלֵית בֵּיהּ בִּשְׂרָא, אָכֵן מִסּוּגְיָא דִּבְרָכוֹת** מ"ד עַמּוּד ב' **מַשְׁמַע דְּהַצְּמוּק יָפֶה לְלֶקֶט אַף בְּעֵצִים לְחוּד** [דְּלֹא מִיבָּעְיָא לִשְׁמוּאֵל דְּסָבַר שָׁם כֵּן בְּהֶדְיָא דִּרְבִּי עֵצִים מְעַלִּי לֵהּ, וַאֲפִלּוּ לְרַב וְרַבִּי יוֹחָנָן שָׁם דִּזְכוּרוּ בָּשָׂר וְיֵין הֵינוּ דְּזָה גַּם כֵּן מְהַנֵּי, וְאִם תִּמְצֵי לוֹמַר דְּסָבְרִי דְּצָרִיךְ גַּם כֵּן בָּשָׂר וְיֵין, הֵינוּ לַעֲשׂוֹתָהּ יוֹתֵר יָפֶה כְּדֵי לְשַׁבֵּר כֹּחַ הַלֶּפֶת לְגַמְרֵי, אֲבָל כַּלֵּי עַלְמָא מוֹדוּ דְּהַצְּמוּק יָפֶה לָהּ כְּדֵי לְשַׁבֵּר כֹּחָהּ אַף בְּלֹא בָּשָׂר, וְגַם בִּירוּשַׁלְמִי פֶּרֶק כִּירָה (פ"ג ה"א) אִיתָא דְּרָאשֵׁי לְפָתוֹת מִצְטַמֵּק יָפֶה לוֹ, וְגַם דְּחַק דְּרַב נַחְמָן שֶׁהוּא תַּלְמִידוֹ דִּשְׁמוּאֵל יִסְבֹּר דְּלֹא כְּוָתֵיהּ], וְעַל כָּרְחָךְ דְּכֵנָתָא הַגְּמָרָא דַּוְקָא הֵיכָא דְּאִית בֵּיהּ מוּחָא, **אַךְ מַרְאֵי בְּשַׁבָּת** (לו: ד"ה ראית) **מַשְׁמַע קְצָת דְּהַפְרֵי מְגַדִּים יֵשׁ לְיַשֵּׁב. עוֹד אֵיתָא שָׁם בְּגִמָּרָא, לְקַדֵּר** [מַאֲכָל מִתְאַנִּים] **דַּיְקָא וְתַמָּרָא, מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, וְהֵינוּ אֲפִלּוּ בְּלֹא מוּחָא.** וּבְדַף ל"ח (ע"א) שָׁם **כְּרוּב וּפוֹלִין וּבְשָׂר טָרוּף, מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ,** וְעַיֵּן שָׁם בְּרַשׁ"י (ד"ה ובשר) וּבְגִלְיוֹן הַשׁ"ס בְּשֵׁם הָעָרוּךְ (ערך טרף) מַה שֶּׁפָּרַשׁ עַל בָּשָׂר טָרוּף. **עוֹד שָׁם בְּגִמָּרָא דְּמַיִם חַמִּין מִצְטַמֵּק וְרַע לְחָלִן, וּבִיצִים מִצְטַמֵּק וְיָפֶה** לְחָלִן, כֵּן כָּתַב הָרַמְבַּ"ן בְּמִלְחֶמֶת (שו.) וּכְמוֹ דְּאִיתָא בְּסוֹף סוּגְיָן (לח.), וְעַיֵּן בְּפִרְאֵי מְגַדִּים שָׁם דְּמִקְשֶׁה מִירוּשַׁלְמִי סוֹף פֶּרֶק קַמָּא (ה"י) דְּאִיתָא שָׁם דְּבָשָׂר בְּצָל וּבֵיצָה מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ וְנִרְחַק מְאֹד לְיַשְּׁבוֹ, וּכְאֶמֶת פְּשׁוּט דְּבֵיצִים מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ כְּפָשְׁטָא דְּסוּגְיָן דְּבַבְלִי הַנַּ"ל וּכְמוֹ דְּאִיתָא גַּם כֵּן בִּירוּשַׁלְמִי בְּפֶרֶק כִּירָה (ה"א) בְּשָׁם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (א) גְּמָרָא (לו.): **(ב)** ר"ן (טו: ד"ה כירה): **(ג)** רַשׁ"י (לו: ד"ה גפת) וְהַבַּרְטְנוּרָא (פ"ג מ"א), וְהַמְחַבֵּר הִצְרִיךְ לְשׁוֹן הַטּוּר וּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה לְהָרַמְבַּ"ם (פ"ג מ"ב) וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר: **(ד)** כֹּל בּוֹ (סי' לא): **(ה)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש ואם הוסקה) שָׁכֵן מַשְׁמַע מֵרַמְבַּ"ם (פ"ג ה"ד), אַף שֶׁבִּירוּשַׁלְמִי (פ"ג ה"א) שָׁנוּ מַשְׁמַע לְהַפּוּךְ וְכֵן הוּא גִּרְסַת הַכֹּל בּוֹ (שם)], גִּרְסָתוֹ לֹא הָיָה כֵּן: **(ו)** כֵּן מוּכָח לְקַמָּן:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"א) כתב שגפת הוא פסולת של זיתים. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"א) כתב לאסור ליתן עליה תבשיל לצורך הלילה או עד למחר. ובסימן רנ"ז (ס"א) כתב: ויש מקילין עוד שאף אם אינו חי סמוך לחשכה מכל מקום אם מסיח דעתו ממנו עד למחר דינו כחי לגמרי ומותר להטמינו לצורך מחר אף על פי שלא הגיע עדיין למאכל בן דרוסאי, ואין לסמוך על סברא זו אלא בדיעבד, ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ג שם י"ח (ע"ב).
ד שם ל"ז (ע"א).
ה שם (ל:).

וְחָסֵר) וְרַע לוֹ דְּלֵיכָּא לְמֵחַשׁ שָׁמָא יְחַתֶּה, (ט) אוֹ שֶׁהָיָה (י) חַי (יא) שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל, דְּכֵיוָן שֶׁהוּא חַי * מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה עַד לְמָחָר וּבְכָל הַלַּיְלָה יָכוֹל לְהִתְבַּשֵּׁל בְּלֹא חִתּוּי. אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל קְצָת וְלֹא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, וַאֲפִלּוּ נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וְהוּא מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ, חִישִׁינַן (יב) שָׁמָא יְחַתֶּה וְאָסוּר לְהַשְׁהוֹתוֹ עָלֶיהָ, אֶלָּא אִם כֵּן גָּרַף דְּהַיְנוּ (יג) שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנָּה כָּל הַגֶּחָלִים, אוֹ קָטַם דְּהַיְנוּ (יד) שֶׁפִּזְּרָה הַגֶּחָלִים (ט) בְּאֹפֶן לְמַעֵט חֻמָּם. [ג]וְאִם נָתַן בָּהּ חֲתִיכָה (ג) חַיָּה, מֻתָּר כְּאִלּוּ הָיְתָה כֻּלָּהּ חַיָּה, דְּעַל יְדֵי כָּךְ מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה. [ד]וַאֲפִלּוּ אֵינָהּ גְּרוּפָּה (פרוש, שֶׁמְּשֵׁךְ הַגֶּחָלִים מֵהַתַּנּוּר) וּקְטוּמָה (פרוש, שִׁכְּבָה הַגֶּחָלִים בְּאֹפֶן), (טו) * מֻתָּר (ד) לְסָמְכוֹ לָהּ (טז) קְדָרָה (יז) בְּסָמוּךְ חוּצָה לָהּ. [ה]וְאִם הִסְקָהּ בְּקַשׁ אוֹ בִּגְבָבָא, (יח) * מֻתָּר לַשְׁהוֹת עָלֶיהָ (יט) * אֲפִלּוּ אֵינָהּ לֹא גְרוּפָּה וְלֹא קְטוּמָה. הַגָּהּ: שְׁתֵּי כִּירוֹת הַמִּתְאִימוֹת זוֹ אֵצֶל זוֹ וְדַפָּן שֶׁל חֶרֶס בֵּינֵיהֶם הָאַחַת גְּרוּפָה וּקְטוּמָה וְהַשֵּׁנִיָּה אֵינָהּ גְּרוּפָה וּקְטוּמָה, מֻתָּר לְשַׁהוֹת עַל הַגְּרוּפָה וּקְטוּמָה

בְּאֵר הַיֵּטֵב

א (ט) חַי. פרוש, אֲז שָׁרֵי לְתֵּן סְמוּךְ לְחַשְׁכָּה מִפֹּשׁ, אֲבָל אִם נָתְנוּ מִבְּעוֹד יוֹם אָסוּר דְּכֵבָר נִתְבַּשֵּׁל קְצָת קֹדֶם שַׁבָּת, וְצָרִיךְ לְסַלְקוֹ מִשְּׁחֲשֵׁכָה אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ קֹדֶם שַׁבָּת. עַיֵּן סִימָן רנ"ד (ס"א): (ג) בְּאֹפֶן. וְאֵין צָרִיךְ לְקָטֵם עַד שֶׁאֵינוֹ נִכָּר שָׁם אֵשׁ כְּלָל, רַק בְּקָטְמָהּ כָּל שֶׁהוּא סָגֵי, רַ"ן (טו: ד"ה עד) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש אלא). וַאֲפִלּוּ הַבְעָרָה אַחַר כֵּךְ שָׁרֵי, כֵּיוָן דְּגִלָּה דַּעְתּוֹ דְּלֹא בְּצִי לְגַחֲלִים, סָגֵי: (ג) חַיָּה. דְּוַקָּא חֲתִיכַת בָּשָׂר, אֲבָל יָרָק לֹא מְהַנֵּי. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש אם): (ד) לְסָמוּךְ

בֵּאוּר הֲלָכָה

רַבִּי יוֹסֵי, וְהַאי דְּסוֹף פֶּרֶק קַמָּא הַשָּׁעָם דַּהֲלָא שָׁם מְיֵרֵי בְּצָלֵי שַׁמְּנָח אַגּוּמְרֵי וּמִתְחָרֵךְ עַל יְדֵי הַצָּמּוּק, וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הָרִאשׁוֹנִים וְכֵן כָּתַב בְּפָנֵי מֹשֶׁה (ד"ה מתני') וּבְגִלְיוֹן הַשַּׁ"ס שָׁם. וְכָל שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּבָרוּר אִם הוּא מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ אוֹ יָפֶה לוֹ, רָאוּי לְהַחְמִיר בּוֹ [אַלְיָה רַבָּה בְּסִימָן שי"ח (ס"ק י"ב) וּפְרִי מְגַדִּים בְּרנ"ט (מש"ז סק"ג)], וְעַיֵּן שָׁם עוֹד. כָּל זֶה כָּתַבְנוּ לְפִי דַּעַת זוֹ, וְעַיֵּן מַה שֶּׁנִּכְתֹּב אִם יִרְצֶה ה' לְקַמָּן לְדַעַת הַשֵּׁנִיָּה:

* **מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִמֶּנָּה עַד לְמָחָר,** נִרְאֶה דְּאֲפִלּוּ אִם הַתָּנּוּר חַמּוּ רַב וְכוּלּוֹ לְהִתְבַּשֵּׁל בְּאֵיזוֹ שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן, אַף עַל פִּי כֵן אִם אֵין דַּרְכָּן שֶׁל בְּנֵי אָדָם לְהַמְתִּין בִּסְעוּדָתָם כָּל כָּךְ בְּנוֹגֵעַ אִסּוּרֵי מִפַּח דְּעַתִּיה מִינֵיהּ וְלֹא אֲתֵי לְחַתּוּיֵי. וְכֵן מוֹרֶה לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"ג) בְּדִין י"ב שֶׁכָּתַב גַּבֵּי עֲסָסִיּוֹת וְתַרְמוּסִין, מִפְּנֵי שֶׁאֵין צְרִיכִין בְּשׁוּל רַב וְדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶן לְאָכְלָן לְאַלְתַּר, מִשְׁמַע הָא גַּבֵּי קִידָּרָא חַיְיתָא שְׁלֹא יוּכַל לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר בִּזְמַן שְׁדָרָךְ בְּנֵי אָדָם אוֹכְלִין, לֹא גָּזְרוּ חֲכָמִים כֵּיוָן שֶׁאֵין דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל אָז:

* **מֻתָּר לְסָמְכוֹ לָהּ.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טו) מַה שֶּׁכָּתְבְנוּ בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים וְהוּא דַּעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) לְפִי מַה שֶּׁבֵּאֲרוּ רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר, וְתָמֵהּ עַל הַדָּגוּל מֶרְכָּבָה אֵיךְ רוֹצֶה לְהַתִּיר בַּחֲזָרָה, וְכֵאֲמֶת אִתְפְּלָא עַל תְּמִיהָתוֹ, הֲלֹא בְּבֵרוּרָהּ (לז:) דְּשִׁתֵּי כִּירוֹת מְפֹרָשׁ שָׁם בְּסִיקָא דְּמֻתָּר גַּם חֲזָרָה וְאִם כֵּן לְפִי הַסְּלָקָא דַּעְתָּךְ דְּגָמְרָא דְּהוּא בְּכְלַל סְמִיכָה, מְפֹרָשׁ מוּכָח דְּגַם חֲזָרָה מֻתָּר, וְאַף דְּמִדְּחֵי שְׁאנֵי הָתָם דְּכֵיוָן דְּמִידְּלֵי שְׁלִיט בֵּיהּ אֲוִירָא, לְמִסְקְנָא דְּשַׁרִינַן סְמִיכָה לֹא צָרִיךְ לְהַאי שִׁינּוּיָא [וּמְצָאתִי בְּמַלְחֶמֶת (טו:) שֶׁגַּם הוּא מֵיירֵי רְאִיָּה מֵהַסֵּיפָא]. וְאַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ח) שֶׁגַּם הוּא הִקְשָׁה מֵהַסֵּיפָא הַנַּ"ל וְנִדְחַק דִּלְפִי הַמַּסְקָנָא אֵין זֶה בִּכְלַל סְמִיכָה, אֲבָל עַל כָּל פָּנִים אֵין שׁוּם תְּמִיהָה כְּלָל עַל הַדָּגוּל מֶרְכָּבָה הַנַּ"ל דְּהוּא סוֹבֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וְגַם בְּתוֹסֶפוֹת (לז:) דְּבּוּר הַמַּתְחִיל מֵהוּ אִיתָא בְּחֲזָרָה מֻתָּר אֲפִלּוּ לְדַעְתָּ רִאשׁוֹנָה. וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם) דַּאֲפִלּוּ בִּסְמִיכָה לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ מְקִלִּין, הוּא בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר עַיֵּן שָׁם, וְגַם קְצָת סָמְכוּ לָזֶה מֵהָרַ"שׁ פֶּרֶק כִּירָה סִימָן י' מַה שֶּׁכָּתַב דְּאַצָּל הַמְּדוּרָה שָׁרֵי מִשּׁוּם דְּדָמֵי לְסוֹמֵךְ עַיֵּן שָׁם:

* **מֻתָּר לַשְׁהוֹת עָלֶיהָ. וְהוּא הַדִּין לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת, דְּכִגְרוּפָה וּקְטוּמָה דָּמְיָא** [גְּמָרָא (לז:)]. וְעַיֵּן בְּסָעִיף ב' דִּין הַחֲזָרָה בִּגְרוּפָה וּקְטוּמָה:

* **אֲפִלּוּ אֵינָהּ לֹא גְרוּפָה.** יֵשׁ לְעַיֵּן דְּכַשּׁ"כ פּוֹסְקִים נָקְטוּ לְשׁוֹן שֶׁהִסְקִיקוּהוּ בְּקַשׁ וּגְבָבָא, דְּמִשְּׁמַע דְּהָיָה אַחַר הַהֶפֶק וּלְהֵכִי בְּצַעֲצִים אָסוּר מִשּׁוּם שְׁמִּשְׁאִירִים אַחֲרֵיהֶם גְּחָלִים וְאֵיכָא לְמֵיחַשׁ מִשּׁוּם חִתּוּי, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּקַשׁ שֶׁאֵינָם מַשְׁאִירִים אַחֲרֵיהֶם גְּחָלִים, וּלְפִי זֶה אֶפְשָׁר דְּאִם הִנִּיחַ הַרְבֵּה קַשׁ שֶׁבְּוַדַּאי זְמַן רַב אֶפְשָׁר דְּאִטּוּר לְהַשְׁהוֹת עַל כָּל פָּנִים בְּשָׁעָה שֶׁבְּוַדַּאי, אוֹ אֶפְשָׁר דְּהַשַּׁ"ס אוֹרְחָא דְּמִילְתָא נָקַט שֶׁהָיָה דַּרְכָּם לְהַצְמִיד הַקְּדֵרָה אַחֲרֵי הַהֶפֶק, אֲבָל הוּא הַדִּין דְּמִיָּא (כג) וּמִבְּעוֹד יוֹם הוּא נוֹתְנוֹ לְתוֹכָהּ מַה לִּי תּוֹכָהּ מַה לִּי עַל גַּבָּהּ: (יט) אֲפִלּוּ אֵינָהּ וְכוּ'. לְפִי שֶׁאֵין בָּהּ חֲשַׁשׁ חִתּוּי, שֶׁמִּיָּד שֶׁכְּבָה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ט) **אוֹ שֶׁהָיָה חַי.** וְדַוְקָא בָּשָׂר חַי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהִתְבַּשֵּׁל לְצָרְכּוֹ סְעוּדַת הַלַּיְלָה, (י) אֲבָל יָרָק וּשְׁאָרֵי דְּבָרִים שֶׁהֵם קַלֵּי הַבִּשּׁוּל לֹא מְהַנֵּי מַה שֶּׁהוּא חַי, וְכֵן מַה שֶּׁכָּתַב לְקַמָּן חֲתִיכָה חַיָּה הַיְנוּ גַּם כֵּן בָּשָׂר: (י) **שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל.** פֵּרוּשׁ, (יא) אֲז שָׁרֵי לְתֵּן סְמוּךְ לְשַׁקִּיעָה מַמָּשׁ, אֲבָל אִם נָתְנוּ מִבְּעוֹד יוֹם אָסוּר דִּכְבָר נִתְבַּשֵּׁל קְצָת קֹדֶם שַׁבָּת, וְצָרִיךְ לְסַלְקוֹ מִשְּׁחֲשֵׁכָה אֶלָּא אִם כֵּן נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ קֹדֶם שַׁבָּת. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן רנ"ד (ס"א): (יא) **כֻּלּוֹ.** הַיְנוּ (יב) דְּאֲפִלּוּ הוּחַם הַתַּבְשִׁיל נְמִי מֻתָּר לְהַשְׁהוֹת, וְלֹא גָּזְרִינַן שֶׁמָּא יַחְתֶּה כֵּיוָן דְּעֶצֶם הַבִּשּׁוּל לֹא נִתְבַּשֵּׁל (יג) כְּלָל: (יב) **שֶׁמָּא יַחְתֶּה.** לְמֵהַר בִּשּׁוּלוֹ כְּדֵי לֶאֱכֹל בַּלַּיְלָה, אוֹ כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מִצְטַמֵּק יָפֶה: (יג) **שֶׁהוֹצִיא מִמֶּנּוּ.** (יד) חוּץ לַכִּירָה. וּמֻתָּר בָּזֶה וְכֵן בְּקָטָם, אֲפִלּוּ רַק נִתְבַּשֵּׁל קְצָת: (יד) **שֶׁפִּזְּרָה הַגֶּחָלִים.** הַיְנוּ (טו) כָּל הַגֶּחָלִים, וְאֵין צָרִיךְ לְקָטֵם עַד שֶׁאֵין נִכָּר שָׁם אֵשׁ כְּלָל, (טז) רַק בִּכְסוּי אֵפֶר כָּל שֶׁהוּא מִלְמַעְלָה עַל פָּנֵיהֶם סָגֵי, וַאֲפִלּוּ (יז) הֲבָעָרָה (יח) אַחַר כָּךְ שָׁרֵי [גְּמָרָא (לז:)]. עוֹד אָמַר שָׁם דַּאֲפִלּוּ הָיוּ הַגְּחָלִים שֶׁל רֹתֶם שֶׁאֵינָם מְמַהֲרִין לְהִכָּבוֹת גַּם כֵּן שָׁרֵי, וְהַטַּעַם בְּכָל זֶה כֵּיוָן דְּגִלָּה דַּעְתּוֹ דְּלֹא בָּעֵי לַגְּחָלִים סָגֵי, דִּבְוַדַּאי לֹא אֲתֵי לְחַתּוּיֵי. עוֹד אִיתָא (לז:) דְּגֶחָלִים שֶׁעָמְמוּ [הַיְנוּ שֶׁהֶחְשַׁךְ קְצָת מַרְאִיתָן] הֲרֵי הֵן כִּקְטוּמָה, וְהַטַּעַם דִּכֵיוָן שֶׁלֹּא חָשַׁשׁ לְלִבּוֹתָן שֶׁלֹּא יַעֲמְמוּ מוֹכְחָא מִלְּתָא שֶׁאֵינוֹ קָפִיד בְּחִתּוּיָהּ [רַשְׁבָּ"א (לז: ד"ה עד)]: (טו) **מֻתָּר לְסָמְכוֹ לָהּ.** יֵשׁ אוֹמְרִים (יט) דְּלֹא שָׁרִינַן הָכָא כִּי אִם הַסְּמִיכָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת לְהַשְׁהוֹתָהּ מִשְּׁתַּחְשֵׁךְ, אֲבָל לְהַחֲזִיר בְּשַׁבָּת אָסוּר אֲפִלּוּ בִּסְמִיכָה, וְרַק לִסְבָרָא שְׁנִיָּה הַמְּזַכֶּרֶת בְּסוֹף הַסָּעִיף מֻתָּר אֲפִלּוּ בַּחֲזָרָה עַל פִּי הָאֲפָנִים הַמְבֹאָרִים בְּסָעִיף ב', (כ) אֲבָל כַּמָּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עַל זֶה וְדַעְתָּם דַּחֲזָרָה בִּסְמִיכָה מֻתָּר לְכַלֵּי עַלְמָא. וַאֲפִלּוּ בִּסְמִיכָה לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת (כא) [א]יֵשׁ מִקִּלִּין הַיְכָא שֶׁהַקְּדֵרָה עֲדַיִן חַם וּמִבְּשֵׁל כָּל צָרְכּוֹ, וְעַיֵּן בְּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַמַ"א בְּסוֹף הַסִּימָן וּבְבֵאוּר הֲלָכָה שָׁם (ד"ה לסמוך): (טז) **קְדֵרָה.** הַיְנוּ גַּם כֵּן אֲפִלּוּ לֹא נִתְבַּשְּׁלָה שְׁלִישׁ, דְּכֵיוָן דְּאֵינוֹ אֶלָּא סוֹמֵךְ לָהּ מִבַּחוּץ לֹא חָמִיר הַאי כִּירָה מִגְּרוּפָה וּקְטוּמָה הַנַּ"ל דְּמֻתָּר שָׁם לְהַשְׁהוֹת אֲפִלּוּ לֹא נִתְבַּשְּׁלָה כְּדֵי שְׁלִישׁ וְכַנַּ"ל: (יז) **בְּסָמוּךְ חוּצָה לָהּ.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם הַיָּד סוֹלֶדֶת בַּמָּקוֹם הֶהָוֹא: (יח) **מֻתָּר לַשְׁהוֹת עָלֶיהָ.** וְהוּא הַדִּין בְּתוֹכָהּ, דְּכֵיוָן דִּכְגְרוּפָה וּקְטוּמָה דָּמְיָא (כב) וּמִבְּעוֹד יוֹם הוּא נוֹתְנוֹ לְתוֹכָהּ מַה לִּי תּוֹכָהּ מַה לִּי עַל גַּבָּהּ: (יט) **אֲפִלּוּ אֵינָהּ וְכוּ'.** לְפִי שֶׁאֵין בָּהּ חֲשַׁשׁ חִתּוּי, שֶׁמִּיָּד

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(י) אַחֲרוֹנִים: (יא) מִמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (יב) מִשְּׁמָעוּת דִּבְרֵי רַב הָאי גְּאוֹן מוּבָא בְּרַשְׁבָּ"א פֶּרֶק קַמָּא דְּשַׁבָּת (יח: ד"ה מאן תנא) וְגַם הָרַשְׁבָּ"א לֹא פֵּלִיג עָלֵיהּ בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: (יג) **אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל קְצָת אֲפִלּוּ פְּחוֹת מִמֶּחֱצָה בֵּן דְּרוֹסַאי אָסוּר,** כֵּן כָּתַב הַשּׁ"ז (סק"א) וְכֵן מִשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב), דְּלֹא כְּהַב"ח (סי"א), וְכֵן מוֹרִים דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (פ"ג ה"ח) וְהַפְלָגוֹת (סו.) וְהָרַשְׁבָּ"א (יח: ד"ה האי) וְהָרַ"ן (ו: ד"ה והאי) וְהַמְאִירִי (יח: ד"ה הוא"ל) כְּהַשּׁ"ז עַיֵּן בָּם: (יד) רֹב הַפּוֹסְקִים: (טו) אַלְיָה רַבָּה (סק"ד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"ח): (טז) רַמְבַּ"ן (לו: ד"ה עד) וְרַ"ן (טו: ד"ה עד) עַיֵּן שָׁם הַשָּׁעַם: (יז) הַגָּה בְּתוֹסֶפוֹת (לו: ד"ה שמע) אִיתָא לְחַד תַּיְרוּצָא דְּבְאֹפֶן זֶה אֵינוֹ מֻתָּר רַק בִּנְתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמִצְטַמֵּק יָפֶה לוֹ, אֲבָל בִּנְתְבַּשֵּׁל קְצָת

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"כ) כתב שהמנהג להתיר ומ"מ במקום שאין שם צורך כ"כ טוב לחוש לדבריהם ולהחמיר שלא לסמוך בשבת אפילו בחזרה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(כ) * אַף עַל פִּי שֶׁמּוֹסִיף הָכֵל מִשָּׁאִינָהּ גְּרוּפָה וּקְטוּמָה (גמרא פרק כירה (ג.)). (ה) (כא) [1]וְתָנוּר, **אֲפִלּוּ אִם הַסַּק בְּקַשׁ וּגְבָבָא אָסוּר אֲפִלּוּ לִסְמֹךְ לוֹ,** (כב) [2]**אֲפִלּוּ אִם הוּא גָּרוּף וְקָטוּם.** הַגָּהָה: (ו) כָּל זְמַן (כג) שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ (הגהות מרדכי (פ״ב מט). (כד) **וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר לַשְׁהוֹת בְּתוֹכוֹ אוֹ עַל גַּבּוֹ.** [3]**וְכוֹפֶתוֹ** (כה) **שֶׁהוּא מְקוֹם שְׁפִיתַת קְדֵרָה אַחַת, אִם הַסַּק בְּקַשׁ אוֹ גְּבָבָא** (כו) **דֵּינוֹ כְּכִירָה, בְּגֶפֶת אוֹ בְּעֵצִים** (כז) **דֵּינוֹ כְּתַנּוּר.** (כח) (וְהַתַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ דֵּינָם כְּכִירָה). (ר״ן ריש פרק כירה (יז: ד״ה ממנו) וכל בו (סי׳ נמ) וכן משמע מפירוש רש״י (שם: ד״ה מטנר)). **(כט) [4]וְאִם שָׁכַח וְשָׁהָה, אִם הוּא תַּבְשִׁיל שֶׁבִּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, מֻתָּר** (ל) **אֲפִלּוּ הוּא מְצֻטְמָּק וְיָפֶה לוֹ, וְאִם הוּא תַּבְשִׁיל שֶׁהִתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׁל וְלֹא בִּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ,** (לא) **אָסוּר** (ז) (לב) **עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת. וְאִם עָבַר וְשָׁהָה, אָסוּר בִּשְׁנֵיהֶם.** הַגָּהָה: * עַד בְּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ (הגהות אשר״י (פ״ג סי׳ ג) ורמב״ם (פ״ג ה״ט)). * וְאִם (לג) הֶחֱזִירָם (ח) אֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת, (לד) * דֵּינוֹ כְּשֶׁכַח

ו שם ל״ח (ע״כ). ז מִפִּשְׁקְמִיוּת הַגְּמָרָא שָׁם לְדַעַת כָּל הַפּוֹסְקִים. ח שם. ט שם (לח.) לְפִרוּשׁ הָרִי״ף (סד:) וְהָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ט).

בַּאֵר הֵיטֵב

לָה. אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַמ״א סוֹף סִימָן זֶה: (ה) וְתַנּוּר. מִתּוֹךְ שֶׁקָּצַר לְמַעְלָה וְרָחַב לְמַטָּה נִקְלָט חַמּוֹ לְתוֹכוֹ טְפֵי מִכִּירָה: (ו) כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ. עַיִן טָעִיף ה׳ בְּהַגָּ״ה: (ז) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת. לְכָל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַשּׁוּר וְכֵן כָּתַב בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (הארוך ד״ה ומה שכתב). מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא): (ח) אֵינוֹ יְהוּדִי.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַשַּׁלְהֶבֶת כֻּלָּהּ גַּם הַגַּחֶלֶת [כֹּל בּוֹ (סי׳ לא)]: **(כ) אַף עַל פִּי שֶׁמּוֹסִיף הָכֵל.** פֵּרוּשׁ בְּכִירָה הַגְּרוּפָה וַהֲוָה אָמִינָא דְּלָהֲוֵי כְּאֵינָהּ גְּרוּפָה, קָא מַשְׁמַע לָן דְּלֹא אָמְרִינַן הָכִי וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת מֻתָּר לְהַחֲזִיר עָלֶיהָ: **(כא) וְתַנּוּר.** הֵינוּ בְּחַנּוּר שֶׁלָּהֶם שֶׁעֲשׂוּיוֹת כְּכִירָה, אַף מִתּוֹךְ שֶׁקְּצָרוֹת לְמַעְלָה וְרָחָב לְמַטָּה נִקְלָט חַמּוֹ לְתוֹכוֹ טְפֵי מִכִּירָה לְכָךְ הֶחֱמִירוּ בּוֹ יוֹתֵר מִכִּירָה: **(כב) אֲפִלּוּ אִם הוּא גָּרוּף.** מִפְּנֵי שֶׁהַגּוֹרֵף אֵינוֹ גּוֹרֵף אֶלָּא רֹב הָאֵשׁ עַצְמָהּ וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא תִּשָּׁאֵר נִיצוֹץ אֶחָד, וּבְתַנּוּר שֶׁחַמּוֹ רַב חֲיִישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה כְּדֵי שֶׁיִּבָּעֲרוּ אוֹתָם הַנִּיצוֹצוֹת. וְהַגָּה מִלְּשׁוֹן הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע דְּסִבְירָא לֵיהּ כְּדַעַת הַטּוּר דַּאֲפִלּוּ בְּקַשׁ וּבִגְבָבָא אָסוּר בְּגָרוּף וְקָטוּם, וְכֵן הוּא דַּעַת הָרַב רַבִּי יְהוֹנָתָן הַמּוּבָא בְּחִדּוּשֵׁי הָרַ״ן (לח: ד״ה מתני׳), אָכֵן מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ח) מַשְׁמַע דְּקַשׁ וּגְבָבָא אֵינוֹ אָסוּר בְּחַנּוּר כִּי אִם בְּאֵינוֹ גָּרוּף [אֲלֵיהָ רַבָּה (ס״ק יא)], וְכֵן הוּא דַּעַת הַכֹּל בּוֹ (סי׳ לא) וְחִדּוּשֵׁי הָרַ״ן (שם), (כג) [א]**וְיֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה** (כד) **וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאָסוּר וְכוּ׳.** וְדַוְקָא בְּלֹא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ אוֹ בְּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ, (לא) אֲבָל בְּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ, וַאֲפִלּוּ מַתָּר, וְכֵן בְּקִידְרָא חֲיִיתָא, **וַאֲפִלּוּ** (כה) **בְּאֵינוֹ גָּרוּף וְקָטוּם: (כה) שֶׁהוּא מְקוֹם וְכוּ׳.** הוּא עֲשׂוּי כְּעֵין כִּירָה, אֶלָּא דְּכִירָה הוּא מְקוֹם שְׁפִיתַת שְׁתֵּי קְדֵרוֹת וּכוֹפֶתוֹ הוּא מְקוֹם שְׁפִיתַת קְדֵרָה אַחַת, לְפִיכָךְ נָפִישׁ הָכֵלֵיהּ מִכִּירָה שֶׁהַמָּקוֹם צַר וְהַחֹם מִתְקַבֵּץ בּוֹ בְּיוֹתֵר וְזוֹטֶר הָכֵלֵיהּ מִדְּתַנּוּר: **(כו) דֵּינוֹ כְּכִירָה.** וַאֲפִלּוּ (מ) לֹא גָּרַף אֶת הַקַּשׁ וְלֹא קָטַם: **(כז) דֵּינוֹ כְּתַנּוּר.** שֶׁאֲפִלּוּ גָּרַף וְקָטַם אָסוּר, בֵּין בְּתוֹכוֹ בֵּין עַל גַּבּוֹ: (מ) בֵּין בִּסְמִיכָה: **(כח) וְתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ.** שֶׁפִּיהֶם (כט) מִן הַצַּד, וְעוֹד (מט) שֶׁרֻחָבִים בְּיוֹתֵר אֵין חָמָם רַב כָּל כָּךְ, וְעַל כֵּן דֵּינוֹ כְּכִירָה. וּבְסָפָר תִּפְאֶרֶת שְׁמוּאֵל (פ״ג סי׳ א אות ה) הֵבִיא בְּשֵׁם רַשַׁ״ל [ג]שֶׁחוֹלֵק עַל זֶה וְסוֹבֵר דְּשִׁוִּים הֵם לְדִינָא עַיֵּן שָׁם, (נ) וְעַל כָּל פָּנִים בְּתַנּוּר שֶׁל נַחְתּוֹמִין שֶׁמַּסִּיקִין בּוֹ תָּדִיר וְחָמוֹ רַב טוֹב לְהַחְמִיר לְדוּנוֹ כְּתַנּוּר: **(כט) וְאִם שָׁכַח וְשָׁהָה.** וְכָל שֶׁכֵּן אִם (מא) שָׁגַג בְּדִין: **(ל) אֲפִלּוּ הוּא מְצֻטְמָּק וְיָפֶה.** וַאֲפִלּוּ הוּא בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר, (נב) וְהַטַּעַם דְּלֹא נֶהֱנָה מִמָּנּוּ כָּל כָּךְ כֵּיוָן דְּבִלְּאוֹ הָכִי הָיָה רָאוּי לֶאֱכִילָה שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וְעַל כֵּן בְּדִיעֲבַד מֻתָּר: **(לא) אָסוּר.** (נג) לְכָל אָדָם, וְכָל שֶׁכֵּן לִבְנֵי בֵּיתוֹ דְּאָסוּר כֵּיוָן דְּנִתְבַּשֵּׁל בְּשֵׁבִילָם: **(לב) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת.** בְּהַגָּהוֹת אֲשֵׁרִ״י (פ״ג סי׳ ג) מְבֹאָר דְּגַם בְּכָאן הוּא בְּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה כְּמוֹ בְּעֶבֶר וְשָׁהָה, [ד]וּמִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם (פ״ג ה״ט) לֹא נִרְאֶה כֵּן [פְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק יא)]: **(לג) הֶחֱזִירָם אֵינוֹ יְהוּדִי.** לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל: **(לד) דֵּינוֹ כְּשֶׁכַח.** דְּמַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי בְּמֵזִיד (לה) **לֹא חָמִיר מִמַּה שֶּׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹגֵג,**

בַּאוּר הֲלָכָה

בְּשָׁעָה שֶׁמַּפְסִיקִים נְמִי מָתָר, וְהַטַּעַם, דִּבְשָׁעָה שֶׁבּוֹעֵר בְּלָאו הָכִי אֵין לָחוּשׁ לְחִתּוּי דִּלְמָה לֵיהּ לְחַתּוֹת כָּל זְמַן כְּשֶׁבּוֹעֵר, וְאֵין צָרִיךְ לְחִתּוּת כִּי אִם בְּשֶׁנִּכְבֶּה, וְזֶה אַשְׁמְעִינַן דִּכְשֵׁר כֵּיוָן שֶׁנִּכְבֶּה לֹא יוֹצִיא חִתּוּי דְּכָלָה גַּם הַגַּחֶלֶת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּגֶפֶת וַעֲצִים לְעוֹלָם אָסוּר דְּיָכוֹא לְחַתּוֹת בַּגַּחָלִים אֲחַר שֶׁיִּכְלֶה הָאֵשׁ, **וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

*** אַף עַל פִּי שֶׁמּוֹסִיף הָכֵל.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״כ) דַּאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת מֻתָּר, וְאַף שֶׁבְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) כָּתַב דְּלִפְעָרָא הַשְׁנִיָּה שָׁרֵי מַשְׁמַע דְּלִדְעָה הָרִאשׁוֹנָה דִּמְפָרֵשׁ דְּלַשְׁהוֹת תְּנַן אָסוּר לְהַחֲזִיר בָּזֶה בְּשַׁבָּת, תָּמוּהַּ מְאֹד, דִּבְהַדְיָא אִיתָא בְּגֶמָרָא (לו.) בְּסִפָּא דִּבְרֵיהֶם זוֹ דְּאַף מַחֲזִירִין עַיֵּן שָׁם, וַאֲפִלּוּ אִם נַיָּמָא דִּבְעָלְמָא לְעִנְיַן סְמִיכָה הַחֲזָרָה אָסוּר בָּהּ וְלֹא נִלְמַד מִזֶּה מִשּׁוּם דִּמְיַדְּלֵי וְשָׁלִיט בָּהּ אֲוִירָא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל (ד״ה מותר לספרן), עַל כָּל פָּנִים בִּשְׁתֵּי כִּירוֹת הַמְּתָאִימוֹת עַל קְרֹחַ מָתָר בַּחֲזָרָה גַּם כֵּן לְכָלֵי עִלְּוֵי דְּמִפְרַשׁ בְּהָדְיָא בְּבְרִירְתָא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וּמְצָאתִי שֶׁגַּם בְּהַגָּהַת נְתִיב חַיִּים מָקֵל אַפִלּוּ בְּשַׁבָּת:

*** עַד בְּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵנֶּה מִמְּלֹאכַת שַׁבָּת [רַשַׁ״י י״ח עַמּוּד ב׳ (ד״ה בכדי)], וְהָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק (ג׳) [ו] (ה״ח) נָתַן הַטַּעַם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁתַּכֵּר כְּלוּם וְלֹא יָבֹא לְהָקֵל פַּעַם אַחֶרֶת:

*** וְאִם הֶחֱזִירָם אֵינוֹ יְהוּדִי.** הֵיינוּ לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל. וְהַגָּה בְּלִבּוּשׁ כָּתַב דְּדַוְקָא שֶׁלֹּא בְּיֵרִיצַת יִשְׂרָאֵל דְּאִי לָאו הָכִי מִתְחַשֵּׁב כְּמֵזִיד, וְלֹא נְהִירָא דְּהָא טַעַם הַדִּין הוּא דְּמֵזִיד בְּאֵינוֹ יְהוּדִי לְצָרְכּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּשׁוֹגֵג בְּיִשְׂרָאֵל וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהַגָּ״א וְשָׁם הוּא אֲפִלּוּ הָיָה בְּצִוּוּי יִשְׂרָאֵל, וְכֵן מוּכָח בְּסָעִיף ה׳ דִּלְא אָסוּר בְּדַיֵּעבַד עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֲפִלּוּ אִם הָיָה בְּצִוּוּי יִשְׂרָאֵל כִּי אִם בְּנִגְטַנֵּן לְגַמְרֵי וְכִדְאִיתָא בְּהָדְיָא בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שָׁם וְכֵן כָּתַב הַגְּרָ״ז (סכ״ה):

*** דֵּינוֹ כְּשָׁכַח וְשָׁהָה.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לז) הַטַּעַם, וְאַף דְּבַחֲזָרָה (ס״ק לח) אָסוּר אֲפִלּוּ בְּשׁוֹגֵג וּכְדִלְקַמָּן, הָכָא מִקִּילִינַן מִשּׁוּם דְּשָׁם גּוּפָא לֹא פְּסִיקָא כָּל כָּךְ כִּי הַגָּהוֹת אֲשֵׁרִ״י (פ״ג סי׳ ב) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד). וְעַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לה) שֶׁכָּתַבְנוּ דַּאֲפִלּוּ הָרַמְ״א דִּלְקַמָּן מוֹדֶה בְּהֶחֱזִיר יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ בְּשׁוֹגֵג דְּאָסוּר. **וְהָנֵה בְּהֶחֱזִירוֹ אֵינוֹ יְהוּדִי וְהָיָה מֻכְשָׁל כְּמַאֲכָל בֶּן דְּרוֹסַאי לְכַאוֹרָה יֵשׁ לְהָקֵל לְדַעַת רַמ״א** דִּלְקַמָּן, דְּהָא כָּתַב דְּדֵינוֹ כְּשָׁכַח וְשָׁהָה וּבְשָׁהָיָה סְבִירָא לֵיהּ לְקַמָּן דְּסַגִּי כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי. **אַךְ יֵשׁ לְדַחוֹת דְּהָא מִכָּל מָקוֹם בַּחֲזָרָה גָּלֵי עַלְמָא שָׁרִין דְּאָסוּר,** וְאַף אִם נֵימָא דְּהוּא רַק אִסּוּר דְּרַבָּנָן, הָלֹא גַּם אִסּוּר דְּרַבָּנָן אָסוּר לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי וַאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אָסוּר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרָ״א בְּבֵאוּרוֹ לְקַמָּן בְּסָעִיף ה׳ בְּהַגָּ״ה, וּמַה דְּמִקִּילִינַן הָכָא בְּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ אַף דְּכָזֶה גַּם כֵּן יֵשׁ אִסּוּר מִדְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם דְּאֵין הַיִּשְׂרָאֵל נֶהֱנֶה כָּל כָּךְ מִמְּלַאכְתּוֹ כֵּיוָן שֶׁמִּקְּדָם הָיָה מְבֻשָּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ (לח.), דִּבְשׁוֹגֵג יֹאכַל מְפִילָא הַדַּיָּן בָּזֶה גַּם כֵּן דִּלְאַחֲרֵינִי מָתָר וּכְהַגָּהוֹת מָרְדְּכַי (סי׳ תנו), וְאִם כֵּן לְפִי מָה שֶׁהִכְרִיעַ הַגְּרָ״א לְקַמָּן בְּסִימָן שי״ח (ס״א) דְּהֶחֱלָכָה כְּרַבִּי מֵאִיר מִפְּלִיגָא מָתָר לְאַחֲרִינִי, מִכָּל מָקוֹם לֹא נוֹכַל לְהָקֵל בָּזֶה, דְּהַגְּרָ״א בְּעַצְמוֹ בְּסוֹף הַסָּעִיף הוֹכִיחַ דְּאָסוּר לְכָל אָדָם וּדְלֹא כַּהֲגָהוֹת מָרְדְּכַי עַיֵּן שָׁם: **(לה)** הַגְּרָ״א:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ד) אסר אפילו בגרוף וקטום ואפילו בקש ובגבבא. **ב]** ובשו״ע הרב (סכ״א) כתב שרק בגרופה וקטומה מותר על גבי כירה, ובקו״א שם ביאר שהמגן אברהם חזר בו ולמסקנתו אין להתיר באין גרוף וקטום. **ג]** ובשו״ע הרב (ס״ז) כתב שתנורים שלנו שפתחם מן הצד דינם שוה לכירה לכל דבר. **ד]** ובשו״ע הרב (סי״ב) כתב: אם עבר ושהה אפילו בשוגג ששכחה שם או שהיה סבור שהוא מותר אסור בין לו בין לאחרים עד שימתינו במוצ״ש בכדי שיעשו.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ע) וְשָׁהָה (הגהות אשר"י (סס סי' ט). (לה) *וְאִם הֶחֱזִירוּ (י) יִשְׂרָאֵל, דִּינוֹ כְּעֵבֶר וְשָׁהָה (הגהות מרדכי (פ"ג סי' תעו)), (לו) וְאִם מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ מֵאֶתְמוֹל לֹא נֶהֱנָה מִן הָאִסּוּר (בית יוסף (ד"ה כתוב בהגהות מיימ"ש) ועיין לקמן ריש סימן רנ"ז (ס"ק)). (לז) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁכָּל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל (לח) כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי (פרוש, שם אָדָם שֶׁהָיָה אוֹכֵל מַאֲכָלוֹ שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ), אוֹ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ, מֻתָּר לְהַשְׁהוֹתוֹ עַל גַּבֵּי כִּירָה, הַגָּהּ: (לט) וְאוֹ אֲפִלּוּ (מ) עַל גַּבֵּי תַּנּוּר (המגיד פרק ג' (ס"מ) והגהות מרדכי ומיימוני פרק ג' (שם) וריש פרק כירה (פר' מעו) ובית יוסף (ד"ה ומ"ש רמיט ואכ)), אֲפִלּוּ הַסַּק בְּגָפָת וְעֲצִים אֲפִלּוּ אֵינָהּ גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה, וְלֹא הֶזְכִּירָה גְּרוּפָּה וּקְטוּמָה וְהַסַּק בְּקַשׁ וּגְבָבָא *אֶלָּא כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׁל (מא) וְלֹא הִגִּיעַ לְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, וְכֵן לְעִנְיַן אִם נָטַל הַקְּדֵרָה מֵעָלֶיהָ (מב) וּבָא לְהַחֲזִירָהּ עָלֶיהָ בְּשַׁבָּת. וְאִם שָׁכַח וְשָׁהָה תַּבְשִׁיל שֶׁהִתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׁל (מג) וְלֹא הִגִּיעַ לְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, (מד) אָסוּר, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר אִם עָבַר וְשָׁהָה. הַגָּהּ: *וְנָהֲגוּ לְהָקֵל כַּסְּבָרָא הָאַחֲרוֹנָה. [כ]וְכָל זֶה בְּעִנְיַן שֶׁהָיָה, שֶׁהַקְּדֵרָה יוֹשֶׁבֶת (מה) *עַל כְּפָא שֶׁל בַּרְזֶל אוֹ עַל גַּבֵּי אֲבָנִים וְאֵינָהּ נוֹגַעַת בַּגֶּחָלִים, אֲבָל (מו) הַטְמָנָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים לְדִבְרֵי הַכֹּל אָסוּר. הַגָּהּ: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דַּאֲפִלּוּ אִם הַקְּדֵרָה עוֹמֶדֶת עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ מַמָּשׁ, (מז) כָּל זְמַן (מח) שֶׁהִיא מְגֻלָּה לְמַעְלָה לֹא מִקְרֵי הַטְמָנָה (מט) וְשָׁרֵי. וְכֵן הַמְּנָהָג, *רַק שֶׁנִּזְהָרִים לְנַתְּקָן קְצָת קֹדֶם הַשַּׁבָּת מִן הָאֵשׁ כְּדֵי שֶׁיּוּכַל יִשְׂרָאֵל לְהַסִּירוֹ מִשָּׁם, וְאִם לֹא נִתְּקוֹ מִן הָאֵשׁ וּמְצָאוֹ עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ בְּשַׁבָּת, (נ) יֵשׁ לְהַסִּירוֹ מִשָּׁם (יפ) עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי, וְאִם לֵיכָא אֵינוֹ יְהוּדִי (נא) מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַסִּירוֹ מִשָּׁם, וְיִזָּהֵר שֶׁיִּקָּחֶנּוּ מִשָּׁם בְּנַחַת וְלֹא יְנַעֲנֵעַ הַגֶּחָלִים,

י לְפָרוּשׁ רַשִּׁ"י (לו: ד"ה ורב ששת) וְרַ"ת. כ טוּר וְרא"ש שָׁם (פ"ג סי' א) וְהָרַ"ן (שו: ד"ה כירה) בְּשֵׁם הַגְּאוֹנִים וְהַמַּגִּיד בְּפֶרֶק ג' מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (ה"ד) לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם וְהַהֲגָהוֹת שָׁם (אות ב) וְסֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי' רלא) וְסֵפֶר הַמִּצְוֹת (סמ"ג לאוין סה).

בֵּאוּר הַלָּכָה

חַרְמ"א הָכָא כִּי אִם בְּמִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ:

*** וְאִם הֶחֱזִירוּ יִשְׂרָאֵל. וּמִירֵי בְּאָסוּר שֶׁהֶחֱזִירָה אָסוּר לִדְבָרֵי הַכֹּל, דְּאִי לָאו הָכִי אֵין לְהַחְמִיר בְּדִיעֲבַד,** וּכְעַיִן שֶׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן י"ד עַיֵּן שָׁם:

*** אֶלָּא כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְבַּשֵּׁל וְלֹא הִגִּיעַ וְכוּ'. עַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר שָׁכָתַב דְּדִין זֶה אֵינוֹ בָּרוּר [ב]דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאֲפִלּוּ גְּרוּפָה וּקְטוּמָה לֹא מְהַנֵּי בָּזֶה:**

*** וְנָהֲגוּ לְהָקֵל כְּסְבָרָא הָאַחֲרוֹנָה.** עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה כירה) שֶׁהָאֲרִיךְ הַרְבֵּה בְּאֵלּוּ הַשִּׁטּוּת, וְהָעִתִּיק דִּבְרֵי הָרַא"ש (פ"ג סי' א) שֶׁכָּתַב דְּמִפְּנֵי שֶׁיִּשְׂרָאֵל אֲדוּקִים בְּמִצְוֹת עֹנֶג שַׁבָּת וּבְוַדַּאי לֹא יִשְׁמְעוּ לָנוּ עַל כֵּן הַנַּח לָהֶם עַיֵּן שָׁם, מַשְׁמַע מִזֶּה דְּרַק מְשׁוּם זֶה לֹא רָצָה לְמִחּוֹת, וְכֵן הַבַּיִת יוֹסֵף גּוּפֵיהּ מִמֶּה שֶׁהָעְתִּיק דַּעַת הָרִאשׁוֹנָה בְּסִתְמָא דְּהַדַּעַת הַשֵּׁנִיָּה בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים מִשְׁמַע גַּם כֵּן דַּעְתּוֹ נוֹטָה לְהַחְמִיר, אַף מִכָּל מָקוֹם אֵין בְּנוּ כֹּחַ לְמַחּוֹת בְּפַקְּלִין שֶׁכְּבָר נָהֲגוּ הָעָם כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְ"א. וְעַל כֵּן לְפִי זֶה [ג]לְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי טוֹב לְזָהֵר שֶׁיִּהְיֶה מְבֻשָּׁל כָּל צָרְכּוֹ קֹדֶם חֲשֵׁכָה וּלְסַלְּקוֹ מִן הָאֵשׁ, אַף אִם אֵרַע שֶׁנִּתְאַחֵר הַדָּבָר כְּגוֹן שֶׁבָּאוּ אוֹרְחִים קֹדֶם שְׁקִיעַת הַחַמָּה וְהֶצְרֵךְ לְבַשֵּׁל עֲדַיִן תַּבְשִׁיל עֲבוּרָם, יָכוֹל לְהַעֲמִיד עַל הַפְּטִפּוּט לְבַשֵּׁל אַף שֶׁלֹּא יִתְבַּשֵּׁל עַד הַשְּׁקִיעָה רַק בְּחֲצִי בִּשּׁוּל סָגִי, וְיַגִּיחֶנּוּ עוֹמֵד עַל הַפְּטִפּוּט עַד שֶׁיִּגְמֹר בִּשּׁוּלוֹ, וּמֻתָּר לְסַלֵּק מִמֶּנּוּ בַּלַּיְלָה דְּהָא אֵין עוֹמֵד עַל הַגֶּחָלִים:**

*** עַל כְּפָא שֶׁל בַּרְזֶל.** שֶׁעוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַכִּירָה אוֹ בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְעַל יְדֵי זֶה אֵין הַקְּדֵרָה נוֹגַעַת בַּגֶּחָלִים. וְדַע דְּכִירוֹת שֶׁלָּנוּ שֶׁהֵן מְחֻבָּרוֹת בְּבֶנְיָן עִם הַתַּנּוּר, לְכַלֵּי עַלְמָא רַק דִּין כִּירָה יֵשׁ לָהֶן, וְעַיֵּן לְעֵיל (משנ"ב ס"ק כח) בְּמֶה שֶׁכָּתַבְנוּ לְעִנְיַן תַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ:

*** רַק שֶׁנִּזְהָרִים לְנַתְּקָן וְכוּ'. וְשָׁרֵי בָּזֶה אֲפִלּוּ כְּשֶׁעוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר. כִּיוָן שֶׁכְּבָר**

דְּמִשּׁוּם חַם הַתַּנּוּר חָשְׁבִינַן לֵיהּ כְּאֵינוֹ גָּרוּף וְכָנַ"ל, אֲבָל מַה שֶּׁהִתִּירוּ בְּכִירָה אֲפִלּוּ אִתֵּי לְחַתּוֹת מִשּׁוּם דְּכָבָר נִתְבַּשְּׁלָה, גַּם בְּתַנּוּר מֻתָּר: (מ) **עַל גַּבֵּי תַּנּוּר.** וְהוּא הַדִּין (מפ) בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְהַכִּירָה: (מא) **וְלֹא הִגִּיעַ וְכוּ'.** דְּאִז חֲיִישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה בַּגֶּחָלִים אִם הַפְּקָה בְּגָפָת וְעֲצִים וְגַם אֵינָהּ גְּרוּפָה מִן הַגֶּחָלִים: (מב) **וּבָא לְהַחֲזִירָהּ.** עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ב': (מג) **וְלֹא הִגִּיעַ.** דְּכִהְגִּיעַ, לְדַעָה זוֹ מֻתָּר אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה. וְנִרְאֶה דִּלְעִנְיַן דִּיעֲבַד יֵשׁ לְהוֹרוֹת דִּכְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי הוּא שִׁעוּר שְׁלִישׁ, שָׁרְבוּ הָעוֹמְדִים בְּשִׁיטָה זוֹ, עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק טו): (מד) **אָסוּר.** הֵיְנוּ (מפ) אֲפִלּוּ לְאַחֲרִים עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְאִם בְּעִינַן בָּזֶה בְּכִדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה עַיִן לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ל"ב: (מה) **עַל כְּפָא שֶׁל בַּרְזֶל.** כְּעֵין פְּטִפּוּט שֶׁל שָׁלֹשׁ רַגְלַיִם וְהַגֶּחָלִים מַגִּיחִים תַּחְתָּיו: (מו) **הַטְמָנָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים.** הָכִי סְבִירָא לֵיהּ לְהַמְחַבֵּר דְּאִם שׁוּלֵי הַקְּדֵרָה נוֹגְעִין בַּגֶּחָלִים מִקְרֵי הַטְמָנָה, וּמִפֵּילָא דְּאָסוּר אַף בְּנִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סָעִיף ז': (מז) **כָּל זְמַן וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ אִם הַקְּדֵרָה עוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְהַתַּנּוּר סָתוּם לָאו בִּכְלַל הַטְמָנָה הִיא וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סוֹף סָעִיף ח' עַיֵּן שָׁם: (מח) **שֶׁהִיא מְגֻלָּה וְכוּ'.** הֵיְנוּ שֶׁאֵין מְכֻסֶּה עֶלְיוֹנָה בְּכֻבְּדִים מִלְּמַעְלָה, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּרנ"ז סָעִיף ח': (מט) **וְשָׁרֵי.** הֵיְנוּ דְּהוּא רַק בִּכְלַל שֶׁהָיָה וְשָׁרֵי בְּשֶׁנִּתְבַּשֵּׁל מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי לְפִי מַה שֶּׁנָּהֲגוּ כְּסִבְרָא אַחֲרוֹנָה: (נ) **יֵשׁ לְהַסִּירוֹ מִשָּׁם וְכוּ'.** דְּקָשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל לְזַהֵר שֶׁלֹּא יְנַעֲנֵעַ הַגֶּחָלִים בְּעֵת נְטִילָתוֹ אֶת הַקְּדֵרָה: (נא) **מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.** וְדַוְקָא כְּשֶׁעוֹמֶדֶת הַקְּדֵרָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים, אֲבָל הַגֶּחָלִים מַגִּיחִים סְבִיב הַקְּדֵרָה אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַסִּירוֹ, מִשּׁוּם שֶׁעַל יְדֵי נְטִילָתוֹ בְּוַדַּאי יִתָּחֶה בַּגֶּחָלִים וְאָסוּר דְּעַל יְדֵי זֶה לְצָרְךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמַּבְשִׁיל מִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ: (ט) וְשָׁהָה. דְּלֹא נֶהֱנָה מִמֶּנּוּ כָּל כָּךְ כֵּיוָן שֶׁכְּבָר רָאוּי לֶאֱכֹל: (י) יִשְׂרָאֵל. בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ בְּשׁוֹגֵג דִּינוֹ כְּעֵבֶר וְשָׁהָה, וְאָסוּר אִם מִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ. וּמִיהוּ נִרְאֶה לִי בָּזֶה דְּלַאֲחֵרִים שָׁרֵי. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד).

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִם מִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ מֻתָּר כֵּיוָן שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וְאֵין נֶהֱנֶה מְמֻנּוּ כָּל כָּךְ: (לה) **וְאִם הֶחֱזִירוּ יִשְׂרָאֵל.** בְּשַׁבָּת. (לה) אֲפִלּוּ בְּשׁוֹגֵג דִּינוֹ כְּעֵבֶר וְשָׁהָה בְּמֵזִיד וְאָסוּר אִם מִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ, וְהַטַּעַם דְּמַחְמִרִינַן בַּחֲזָרָה טְפֵי מִבִּשְׁהִיָּה מִשּׁוּם דְּקָעֲבִיד מַעֲשֶׂה. [א]וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) שֶׁפָּסַק דִּלְאַחֲרִים שָׁרֵי בָּזֶה, מַאֲחַר שֶׁהָיָה מְבֻשָּׁל קֹדֶם כָּל צָרְכּוֹ וְהָיָה שׁוֹגֵג. וְדַע דְּדִין זֶה הוּא אֲפִלּוּ לְשִׁיטַת הָרַמְ"א דְּפוֹסֵק בְּסוֹף הַסָּעִיף כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּבִשְׁהִיָּה מַמָּשׁ כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, הָכָא בְּחֲזָרָה שָׁרִים הֵם לְדִינָא דְּהָא לְכַלֵּי עַלְמָא בְּחֲזָרָה אָסוּר אֲפִלּוּ אִם נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ: (לו) **וְאִם מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ מֻתָּר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (לו) אַף עַל גַּב דְּלִכַתְּחִלָּה אָסוּר בַּחֲזָרָה אֲפִלּוּ אִם מִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, בְּדִיעֲבַד מֻתָּר אֲפִלּוּ הֶחֱזִיר כְּמַזִּיד שֶׁהַרֵי לֹא נֶהֱנָה כְּלָל: (לז) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁכָּל וְכוּ'.** סְבִירָא לְהוּ דְּכֵיוָן שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל שָׁרְאוּי לֶאֱכֹל עַל יְדֵי הִדְחָק תּוּ לֵיכָּא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא יְחַתֶּה דְּכֵיוָן שֶׁרְאוּי לֶאֱכֹלָה לְמָה יְחַתֶּה בְּחִנָּם, וּלְכָךְ שָׁרֵי אֲפִלּוּ בְּאֵינָהּ גְּרוּפָה וּקְטוּמָה, וְאֵין צָרִיךְ לְזֶה אֶלָּא כְּשֶׁעֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ לְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, אוֹ כְּשֶׁבָּא לְהַחֲזִירָהּ בְּשַׁבָּת (לז) דְּמֵיחֲזֵי כְּמְבַשֵּׁל אִם אֵינָהּ גְּרוּפָה: (לח) **כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי.** (לח) יֵשׁ אוֹמְרִים חֲצִי בְּשׁוּל, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שְׁלִישׁ בְּשׁוּל, וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ד סָעִיף ב' סָתָם חֲצִי בְּשׁוּל, (לט) וּבְמָקוֹם הַדְּחַק אֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לְהָקֵל: (לט) **אוֹ אֲפִלּוּ וְכוּ'.** דְּלֹא מַפְלִגִינַן בֵּין תַּנּוּר לִכִירָה (מ) אֶלָּא מַה שֶּׁאָסוּר בִּכִירָה שֶׁאֵינָהּ גְּרוּפָה מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ חִתּוּי אִסְרִינַן בְּתַנּוּר אֲפִלּוּ בְּגָרוּף אַף עַל גַּב דְּתַנּוּר חָמִיר מִכִּירָה מִשּׁוּם דְּכִירָה אֲפִלּוּ בְּגָרוּף אִתְּמַר נָמֵי בְּתַנּוּר: (מ) **עַל גַּבֵּי תַּנּוּר.** וְהוּא הַדִּין (מפ) בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְהַכִּירָה: (מא) **וְלֹא הִגִּיעַ וְכוּ'.** דְּאָז חֲיִישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה בַּגֶּחָלִים אִם הַפְּקָה בְּגָפָת וְעֲצִים וְגַם אֵינָהּ גְּרוּפָה מִן הַגֶּחָלִים: (מב) **וּבָא לְהַחֲזִירָהּ.** עַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ב': (מג) **וְלֹא הִגִּיעַ.** דְּכִהְגִּיעַ, לְדַעָה זוֹ מֻתָּר אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה. וְנִרְאֶה דִּלְעִנְיַן דִּיעֲבַד יֵשׁ לְהוֹרוֹת דִּכְמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי הוּא שִׁעוּר שְׁלִישׁ, שָׁרְבוּ הָעוֹמְדִים בְּשִׁיטָה זוֹ, עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק טו): (מד) **אָסוּר.** הֵיְנוּ (מפ) אֲפִלּוּ לְאַחֲרִים עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְאִם בְּעִינַן בָּזֶה בְּכִדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה עַיִן לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ל"ב: (מה) **עַל כְּפָא שֶׁל בַּרְזֶל.** כְּעֵין פְּטִפּוּט שֶׁל שָׁלֹשׁ רַגְלַיִם וְהַגֶּחָלִים מַגִּיחִים תַּחְתָּיו: (מו) **הַטְמָנָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים.** הָכִי סְבִירָא לֵיהּ לְהַמְחַבֵּר דְּאִם שׁוּלֵי הַקְּדֵרָה נוֹגְעִין בַּגֶּחָלִים מִקְרֵי הַטְמָנָה, וּמִפֵּילָא דְּאָסוּר אַף בְּנִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ וּמִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סָעִיף ז': (מז) **כָּל זְמַן וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ אִם הַקְּדֵרָה עוֹמֶדֶת בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְהַתַּנּוּר סָתוּם לָאו בִּכְלַל הַטְמָנָה הִיא וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רנ"ז סוֹף סָעִיף ח' עַיֵּן שָׁם: (מח) **שֶׁהִיא מְגֻלָּה וְכוּ'.** הֵיְנוּ שֶׁאֵין מְכֻסֶּה עֶלְיוֹנָה בְּכֻבְּדִים מִלְּמַעְלָה, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּרנ"ז סָעִיף ח': (מט) **וְשָׁרֵי.** הֵיְנוּ דְּהוּא רַק בִּכְלַל שֶׁהָיָה וְשָׁרֵי בְּשֶׁנִּתְבַּשֵּׁל מִבְּעוֹד יוֹם כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי לְפִי מַה שֶּׁנָּהֲגוּ כְּסִבְרָא אַחֲרוֹנָה: (נ) **יֵשׁ לְהַסִּירוֹ מִשָּׁם וְכוּ'.** דְּקָשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל לְזַהֵר שֶׁלֹּא יְנַעֲנֵעַ הַגֶּחָלִים בְּעֵת נְטִילָתוֹ אֶת הַקְּדֵרָה: (נא) **מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.** וְדַוְקָא כְּשֶׁעוֹמֶדֶת הַקְּדֵרָה עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים, אֲבָל הַגֶּחָלִים מַגִּיחִים סְבִיב הַקְּדֵרָה אָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לְהַסִּירוֹ, מִשּׁוּם שֶׁעַל יְדֵי נְטִילָתוֹ בְּוַדַּאי יִתָּחֶה בַּגֶּחָלִים וְאָסוּר דְּעַל יְדֵי זֶה [וּבְסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יד) אוֹסֵר גַּם לְאַחֲרִים בְּמִצְטַמֵּק וְיָפָה לוֹ לְדַעָה זוֹ עַיֵּן שָׁם]: (יפ) **עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי.** בְּתִשׁוּבַת רַמ"א סִימָן ק"ב מַתִּיר לְפִתְחַ הַתַּנּוּר בְּלֵיל שַׁבָּת וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי חוֹזֵר וְסוֹתְמוֹ אִם נִתְבַּשֵּׁל הַמַּאֲכָל כְּמַאֲכַל בֶּן דְּרוֹסַאי, אֲבָל אָסוּר לוֹמַר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מפ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מפ) הַגְּרַ"א: (מפ) רַשִּׁ"י (לו: ד"ה לא מחזירין) וְהָרַ"ן (שו: ד"ה גמ')**,** וּבְסֵפֶר הַיָּשָׁר (סי' קצא) אֵיתָא דִּלְכָךְ בָּעִינַן גְּרוּפָה מְשׁוּם דִּכְשֶׁנִּוְטְלָה מִן הָאֵשׁ פְּעָמִים שֶׁמִּצְטַנֶּנֶת קְצָת וְחִישִׁינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה בַּחֲמָתוֹ: (מפ) רֵישׁ פֶּרֶק כִּירָה (לו:)**,** וְאַף דְּשָׁם מִיירֵי בְּכִירָה פָּשׁוּט דְּהוּא בְּתַנּוּר: (מצ) בַּ"ח בְּאוֹת ל"ג עַיֵּן שָׁם וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"א:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סכ"ד) פסק כהמג"א, ובקו"א (סק"ט) כתב שצ"ע לדינא. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"א) פסק כהשו"ע שמועיל גרוף וקטום. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ט) נראה דעתו שאפשר להקל לכתחילה.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

וְאִז אַף אִם יְנַעְנְעֶן קְצָת דָּבָר שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן הוּא וְשָׁרֵי (מרדכי ריש פרק כירה) (סי׳ רעט) והגהות מיימוני פרק (ד׳) [ו׳] (פוסק ט): **ב** * [ל]כִּירָה (נב) שֶׁהִיא גְּרוּפָה וּקְטוּמָה וְנָטַל הַקְּדֵרָה מֵעָלֶיהָ (נג) [מ]אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת, * מֻתָּר לְהַחֲזִירָהּ (נד) [נ]כָּל זְמַן שֶׁהִיא (יכ) רוֹתַחַת. הַגָּהָה: (נה) [ס]וְעוֹדָהּ בְּיָדוֹ (טור), * וְלֹא הִנִּיחָהּ עַל גַּבֵּי קַרְקַע, הַגָּהָה: (נו) * וְדַעְתּוֹ (יג) לְהַחֲזִירָהּ (טור). (נז) [ע]וְדָקָא עַל (יד) גַּבָּהּ, (נח) אֲבָל לְתוֹכָהּ אָסוּר. (נט) [פ]וּבְתַנּוּר, אָסוּר לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ הוּא גָּרוּף וְקָטוּם, (ס) וְהוּא הַדִּין לְכוֹפָהּ אִם הִסִּיקוּ בְּגָפָּת וַעֲצִים. הַגָּהָה: (סא) * וְדָקָא שֶׁהִתְבַּשִּׁיל מִבֶּשֶׁל כָּל צָרְכּוֹ (בית יוסף (ד״ה ומ״ש רפט כל)), וְאָז מֻתָּר

מ שם ל״ז (ע״ב). נ טור וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֶלֶק ג׳ בְּשֵׁם הָרַב רַבֵּנוּ יוֹנָה. ס שם וּכְלִישָׁנָא קַמָּא דְּחִזְקִיָּה מִשְּׁמֵיהּ דְּאַבָּיֵי. ע שם ל״ז (ע״א). פ טור

בַּאֵר הַיטֵב

לוֹ לְטוּחַ בְּטִיט. וְכָתַב בְּדַרְשׁוֹת מַהֲרִי״ל (מנהגים) פַּעַם אַחַת הִטְמִינוּ בְּתַנּוּר לְצֹרֶךְ שַׁבָּת וְנִכְבָּה הָאֵשׁ וְקָרְאוּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּלֵיל שַׁבָּת וְהוֹצִיא הַקְּדֵרוֹת וְהִדְלִיק הָאֵשׁ וְהִטְמִין שֵׁנִית וְהִתִּיר מַהֲרִי״ל זַ״ל הַחִפּוּן לְאוֹתָהּ שַׁבָּת, וְהַזְּהִיר מִלַּעֲשׂוֹת עוֹד דְּאִסּוּרָא קָא עָבִיד עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְכָתַב הָעוֹלַת תָּמִיד (סק״א) וְנִרְאֶה דְּמִירֵי בְּשִׁכְּבָר נִתְבַּשְּׁלוּ הַקְּדֵרוֹת כְּמַאֲכַל בֶּן דָּרוֹסַאי, וַאֲפִלּוּ הָכִי לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי הִפְרִיז עַל מִדּוֹתָיו לְהַקֵּל יוֹתֵר מִדַּאי עַיֵּן שָׁם: **ב** (יכ) רוֹתַחַת. וְנָהֲגוּ לְהַקֵּל אִם לֹא נִצְטַנֵּן לְגַמְרֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שי״ח סָעִיף (ד׳) [ט״ו], וְעַיֵּן סוֹף סִימָן בְּהַגָּ״ה: (יג) לְהַחֲזִירָהּ. וּבְיוֹם יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש ואפילו) סְבִירָא לֵיהּ אֲפִלּוּ אֵין דַּעְתּוֹ לְהַחֲזִיר שָׁרֵי: (יד) גַּבָּהּ. וּבְכִירוֹת שֶׁלָּנוּ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מַבְעִיר הַמַּחְתּוֹנוֹת וּמְכַבֶּה הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְאַף שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן לָזֶה פָּסִיק רֵישָׁא הוּא. וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי א)יֵּשׁ מַחְמִירִין בָּזֶה עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יח) וְאֵלֶּיהָ רַבָּה (ס״ק יח), וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דִּלְצָרֶךְ שַׁבָּת (מג) יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל דַּעַת הַמַּקִּלִּין עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי. וְדִין פְּתִיחַת הַתַּנּוּר וּסְתִימָתוֹ עַל יְדֵי הָאֵינוֹ יְהוּדִי יִתְבָּאֵר בְּסוֹף סִימָן רנ״ט עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק כו): **ב (נב) שֶׁהִיא גְּרוּפָה וּקְטוּמָה.** אֲבָל אֵינוֹ גָּרוּף וְקָטוּם, אָסוּר אֲפִלּוּ בְּמִצְטַמֵּק וְרַע לוֹ, וְכֵן בְּתַנּוּר אֲפִלּוּ גָּרוּף וְקָטוּם [אַחֲרוֹנִים]: **(נג) אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת וְכוּ׳.** דְּלֹא תֵּיקָא דִּלְא הִתִּירוּ חֲכָמִים אֶלָּא כְּשֶׁנִּטַל מֵעֶרֶב שַׁבָּת וּמֵחָזִיר בְּעֶרֶב שַׁבָּת סְמוּךְ לַחֲשֵׁכָה, קָא מַשְׁמַע לָן דְּמֻתָּר לִטֹּל וּלְהַחֲזִיר (מד) אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת גּוּפֵיהּ, (מה) וַאֲפִלּוּ כַּמָּה פְּעָמִים: **(נד) כָּל זְמַן שֶׁהִיא רוֹתַחַת.** פְּרָט זֶה אֵינוֹ דּוֹמֶה לְכָל הַנִּזְכָּרִים בְּסָעִיף זֶה, דְּבָהֶם הַטַּעַם הוּא דִּלְא הִתִּירוּ חֲכָמִים חֲזָרָה כִּי אִם בְּאֹפֶן זֶה, אֲבָל בָּזֶה הַטַּעַם הוּא דִּכְיָון שֶׁנִּסְתַּלֵּק מִרְתִיחָתוֹ דְּהַיְנוּ שֶׁאֵין הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ יִהְיֶה בּוֹ שׁוּב אִסּוּר בִּשּׁוּל, וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שי״ח סָעִיף ד׳. (מו) וּלְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הָרַמ״א שָׁם סָעִיף ט״ו בַּהֲגָ״ה, נָהֲגוּ לְהָקֵל אִם לֹא נִצְטַנֵּן לְגַמְרֵי: (נה) וְעוֹדָהּ בְּיָדוֹ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא הֵסִיר הַקְּדֵרָה מִיָּדוֹ מֵעֵת נְטִילָתָהּ מִן הַכִּירָה עַד שָׁעָה שֶׁיַּחֲזִירֶנָּה, (מז) וּלְאַפּוּקֵי אִם הִנִּיחָהּ עַל גַּבֵּי מִטָּה אוֹ סַפְסָל וְכַדּוֹמֶה לָזֶה בֵּינְתַיִם, הֲוֵי כְּמוֹ שֶׁהִנִּיחָהּ עַל גַּבֵּי קַרְקַע בֵּינְתַיִם וְזֶה אָסוּר לְכַלֵּי עַלְמָא, דְּבָטְלָה לָהּ הַשְׁהָיָה הָרִאשׁוֹנָה וְשׁוּב כְּשֶׁמַּחֲזִיר וּמַנִּיחָהּ עַל גַּבֵּי הַכִּירָה הֲרֵי לֵיהּ כְּמוֹשִׁיב לְכַתְּחִלָּה עַל גַּבֵּי הַכִּירָה בְּשַׁבָּת, וַחֲכָמִים לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא חֲזָרָה אֲבָל לֹא לְהוֹשִׁיב לְכַתְּחִלָּה, אַף שֶׁכְּבָר נִתְבַּשְּׁלָה כָּל צָרְכָּהּ וְאֵין בָּהּ מִן הַדִּין מִשּׁוּם אִסּוּר בִּשּׁוּל מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁמַּעֲמִידָהּ בְּמָקוֹם שֶׁדַּרְכָּהּ לְבַשֵּׁל שָׁם תָּמִיד (מח) נִרְאֶה כְּמִבַּשֵּׁל לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת: **(נו) וְדַעְתּוֹ לְהַחֲזִירָהּ.** הַטַּעַם גַּם כֵּן כַּנַּ״ל, שֶׁעַל יְדֵי זֶה לֹא בָּטְלָה עֲדַיִן שְׁהִיָּה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁהִשְׁהָה אוֹתָהּ עַל הַכִּירָה מִבְּעוֹד יוֹם כֵּיוָן שֶׁהָיָה דַּעְתּוֹ לְהַחֲזִיר (מט) עַד שֶׁלֹּא תִּצְטַנֵּן, אֲבָל אִם בְּתְחִלָּה כְּשֶׁנְּטָלָהּ לֹא הָיָה דַּעְתּוֹ לָזֶה וְשׁוּב נִמְלַךְ לְהַחֲזִיר תַּכָּף, אָסוּר אַף שֶׁלֹּא הִנִּיחַ עַל גַּבֵּי קַרְקַע בֵּינְתַיִם, דְּהֲוֵי לֵיהּ כְּמוֹשִׁיב לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ודעתו) שֶׁהֲבֵאנוּ הַרְבֵּה מַהָרִאשׁוֹנִים שֶׁמְּקִלִּין בְּעוֹדָן בְּיָדוֹ אֲפִלּוּ אֵין דַּעְתּוֹ לְהַחֲזִיר, וְכֵן מִקִּלִּין בְּדַעְתּוֹ לְהַחֲזִיר (נ) אַף שֶׁבֵּינְתַיִם הֶסִירָן מִיָּדוֹ, [ב]וְנִרְאֶה שֶׁבְּעֵת הַצָּרֵךְ יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל זֶה: **(נז) וְדָקָא עַל גַּבָּהּ.** הַיְנוּ (נא) עַל עִבֵּי דְּפְנוֹתֶיהָ מִלְמַעְלָה, אוֹ שֶׁשָּׂם כִּסּוּי עַל חֲלָלָהּ וְהָעֲמִיד הַקְּדֵרָה עַל הַכִּסּוּי, (נב) וַאֲפִלּוּ אִם תְּלָה הַקְּדֵרָה לְתוֹךְ אֲוִיר הַכִּירָה וְקָצַת דְּפְנוֹתֶיהָ בּוֹלְטִין מִלְמַעְלָה כְּדַרְכָּהּ שֶׁקְּצָרָה מִלְמַטָּה וּרְחָבָה מִלְמַעְלָה גַּם כֵּן בִּכְלָל עַל גַּבָּהּ הָוֵי, וְלֹא מִקְרֵי תּוֹכָהּ אֶלָּא כְּשֶׁיּוֹשֶׁבֶת הַקְּדֵרָה עַל קַרְקַעִית הַכִּירָה: **(נח) אֲבָל לְתוֹכָהּ אָסוּר.** דְּכֵיוָן שֶׁהוּא מַעֲמִיד לְתוֹכָהּ כְּדַרְכּוֹ שֶׁמְּבַשְּׁלִין בָּהּ תָּדִיר נִרְאֶה כְּמִבַּשֵּׁל [רַשְׁבָּ״א וְרַ״ן] (לו. ד״ה אי אמרת). (נט) וְאוֹתָן הַכִּירוֹת שֶׁאֵין לָהֶן תּוֹךְ וְחֻלָּל אֶלָּא הֵן פְּשׁוּטוֹת וְתוֹכָן וְגַבָּן אֶחָד, מֻתָּר לְהַחֲזִיר לָהֶן דְּאֵין עֲלֵיהֶן שֵׁם תּוֹךְ. וְאִם יֵשׁ אֵשׁ בַּכִּירָה עַיֵּן סִימָן שי״ח סָעִיף (ט״ז) [ט״ו]: (נט) **וּבְתַנּוּר.** אֲפִלּוּ הַפֶּסֶק בְּקַשׁ אוֹ בִּגְבָבָא וְכַנַּ״ל: (ס) **וְהוּא הַדִּין לְכוֹפָהּ וְכוּ׳.** דַּהֲלֹא לֹא הֻתְּרָה חֲזָרָה (נז) לְכַלֵּי עַלְמָא אֶלָּא בְּגְרוּפָה, וּבְתַנּוּר וּכוֹפָהּ שֶׁהֲבָלָם רַב לֹא מְהַנֵּי גְּרִיפָה וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף א׳: (סא) וְדָקָא שֶׁהִתְבַּשִּׁיל וְכוּ׳. קַאֵי אֲרֵישָׁא דְּאָמַר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מג) דְּבָאֶמֶת הֲלֹא הוּא רַק פְּסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ וְאִסּוּרוֹ רַק מִדְּרַבָּנָן לְכַלֵּי עַלְמָא וּכְדִמּוֹכַח בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א, אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֵׁכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסוֹף סִימָן רנ״ט (ס״ק יב) עַיֵּן שָׁם: **ב** (מד) וְאֵין חִלּוּק בֵּין כְּשֶׁנְּטָלָהּ מֵהַכִּירָה מִבְּעוֹד יוֹם וּבֵין בְּשַׁבָּת גּוּפָא לְדָעָה זוֹ, וְעַיֵּן לְקַמִּיהּ בְּהַגָּ״ה בְּשֵׁם הָרַ״ן: (מה) רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (לח: ד״ה פיס בה״א) וְרַ״ף (יז:) וְרַבֵּנוּ תָּם בְּסִפְרוֹ הַיָּשָׁר (סי׳ קצא): (מו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יט) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק כג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״כ) לְדַעַת הָרַמַ״א, **וְלֹא הִזְהִירוּ** [ג]פְּנֵה מִמְּחַם לְמַחַם שְׁזֹכֶר הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם), מְשׁוּם דִּבְלֹאו הָכִי יֵשׁ דְּעוֹת שֶׁמְּקִלִּין בְּמַחַם שֵׁנִי, עַיֵּן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (לח: ד״ה פינה) וְרַ״ן (יז: ד״ה בעי), **עַל כֵּן לְפִי עֲנִיּוּת דַּעְתִּי פְּשׁוּט דֵּישׁ לִסְמֹךְ עַל הַמְּקִלִּין בִּבְעִיָּא זוֹ:** (מח) וְרַ״ן (יז: ד״ה לא) וְרַשְׁבָּ״א (לח: ד״ה מכלל): (מט) אֵלֶּיהָ רַבָּה (ס״ק כא) בְּשֵׁם הַלְּבוּשׁ, וְנִרְאֶה שֶׁטַּעְמוֹ דְּאִם יִהְיֶה דַּעְתּוֹ לְהַחֲזִיר אַחַר שִׁיצְטַנֵּן אֵין מַחְשַׁבְתּוֹ מוֹעֶלֶת כְּלוּם אַחֲרֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן וּכְדִלְעֵיל, וְהֲרֵי כְּאֵין

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (ס״י) התיר ע״י נכרי. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ד) לא התיר לדעה זו רק בעודן בידו ודעתו להחזירו. וראה בסעיף י״ט. **ג]** אבל בשו״ע הרב (ס״ד) כתב להחמיר בזה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah